

Fundusze Europejskie

Raport z badania kompetencji cyfrowych oraz luk kompetencyjnych skarbników związkowych

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Raport z badania kompetencji cyfrowych oraz luk kompetencyjnych skarbników związkowych w obszarze kompetencji cyfrowych

luty 2026r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Niniejszy dokument powstał na zlecenie i we współpracy z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność” w ramach realizacji Projektu pn. „Kompetencje cyfrowe skarbników związkowych NSZZ „Solidarność” nr FERS.04.05-IP.06-0001/24 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, Priorytetu FERS.04.00, Działania FERS.04.05.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

Autorzy: Inga Kołomyjska, Janusz Siurek (KIKO Educational Solutions Sp. z o.o.)

Redakcja naukowa: Renata Seredyńska (KIKO Educational Solutions Sp. z o.o.)

Współpraca merytoryczna i konsultacje eksperckie (*kolejność alfabetyczna*):

Agnieszka Angowska (NSZZ „Solidarność”), Małgorzata Gotowała (NSZZ „Solidarność”), Marta Janaszek (NSZZ „Solidarność”), Hanna Sakowicz-Daszczyńska (NSZZ „Solidarność”).

Właściciel dokumentu/ Zleceniodawca: Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Skład i opracowanie graficzne: KIKO Educational Solutions Sp. z o. o.

Miejsce i rok wydania: Gdańsk, luty 2026r.

Treść niniejszej publikacji odzwierciedla jedynie poglądy autorów oraz wydawcy i nie jest oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej ani Instytucji Pośredniczącej. Unia Europejska nie ponosi odpowiedzialności za merytoryczną zawartość publikacji oraz za sposób wykorzystania zawartych w niej informacji.

Spis treści

Wprowadzenie	6
I. Cel badania.....	8
II. Kontekst badania: kompetencje cyfrowe, profil kompetencji cyfrowych i luka kompetencyjna	9
1. Kompetencje cyfrowe - definicje stosowane w niniejszym opracowaniu.....	9
2. Profil kompetencji cyfrowych	10
3. Profil kompetencji, a luka kompetencyjna	11
III. Metodologia badania	13
1. Narzędzie badawcze	13
2. Próba (grupa badawcza) – Skarbnicy związkowi NSZZ „Solidarność”	14
3. Sposób i czas przeprowadzenia badania.....	17
4. Sposób analizy	18
IV. Analiza wyników badania ankietowego w zakresie kluczowych kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych	19
I. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych ...	20
II. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych.....	30
III. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi.....	36
IV. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych.....	45
V. Dzielenie się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych.	53
VI. Netykieta.....	59
VII. Tworzenie treści cyfrowych	66
VIII. Narzędzia służące ochronie.....	71
IX. Ochrona danych osobowych i prywatności.....	78
V. Identyfikacja kluczowych luk kompetencyjnych	85
1. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych ...	85
2. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych.....	86
3. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi.....	86
4. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych.....	87
5. Dzielenie się informacjami i zasobami	88

6. Netykieta.....	88
7. Tworzenie treści cyfrowych.....	89
8. Narzędzia służące ochronie	90
9. Ochrona danych osobowych i prywatności.....	91
VI. Rekomendacje dotyczące obszarów kompetencyjnych Skarbników związkowych do dalszego wzmocnienia za pomocą szkoleń.....	92
I. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych ...	92
II. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych.....	93
III. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi.....	93
IV. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych.....	94
V. Dzielenie się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych.	94
VI. Netykieta.....	95
VII. Tworzenie treści cyfrowych	95
VIII. Narzędzia służące ochronie cyfrowej.....	96
IX. Ochrona danych osobowych i prywatności.....	96
VII. Podsumowanie	97
VIII. Bibliografia	100
IX. Załączniki	101

Wprowadzenie

Celem niniejszego dokumentu jest zaprezentowanie wyniku badania kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych NSZZ „Solidarność” oraz wskazanie luk kompetencyjnych w zakresie tychże kompetencji cyfrowych. Badanie to zostało przeprowadzone wśród skarbników związkowych w obszarze kluczowych kompetencji cyfrowych w oparciu o profil kompetencji cyfrowych Skarbnika związkowego sporządzony w ramach projektu realizowanego przez NSZZ „Solidarność” w lipcu 2025r.

Wyżej wymieniony profil kompetencji cyfrowych skarbnika związkowego określa kompetencje cyfrowe, jakie powinna posiadać osoba pełniąca funkcję skarbnika związkowego, niezbędne do bezpiecznego i efektywnego wykonywania zadań oraz osiągnięcia celów organizacji, w oparciu o europejskie ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli DigComp 2.2.

Grupą badaną są skarbnicy związkowi NSZZ „Solidarność”, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym kompetencji cyfrowych. Kompetencje cyfrowe są jedną z kompetencji kluczowych (*tzw. key competences*) uczenia się przez całe życie. Posiadanie kompetencji cyfrowych osób pełniących funkcje skarbników związkowych, które zostały zdefiniowane w profilu kompetencji cyfrowych skarbników związkowych jest kluczowe dla prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania organizacji w nowoczesnym, cyfrowym otoczeniu.

Profil kompetencji cyfrowych skarbnika związkowego został stworzony w oparciu o europejskie ramy kompetencji cyfrowych DigComp 2.2 i zastosowany podczas badania jako narzędzie diagnostyczne, które pozwoliło organizacji związkowej zidentyfikować zarówno pożądany stan kompetencji, jak i rzeczywisty poziom posiadanych umiejętności przez Skarbników.

Na podstawie ww. zdefiniowanego profilu kompetencji cyfrowych możliwe było przeprowadzenie niniejszego badania mające na celu diagnozę stanu obecnego w obszarze kompetencji cyfrowych skarbników związkowych oraz wsparcie we wskazaniu luki kompetencyjnej w tym obszarze. Luka kompetencyjna rozumiana jest jako różnica między zidentyfikowanym stanem obecnym, a stanem pożądanym – opisanym w profilu kompetencji.

Niniejszy dokument prezentuje wyniki badania kompetencji cyfrowych oraz luk kompetencyjnych Skarbników związkowych w obszarze kompetencji cyfrowych, w szczególności: cel i kontekst badania kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych, metodykę i opis badania, w tym: narzędzia badawcze, próbę (grupę badawczą), sposób analizy, zebrane wyniki badania ankietowego z podziałem na kompetencje, wnioski z prezentacją luk kompetencyjnych oraz rekomendacje wynikające z niniejszej analizy.

Zdiagnozowanie luki kompetencyjnej jest niezwykle istotne, gdyż będzie stanowiło punkt wyjścia do planowania dalszego rozwoju kadr Skarbników związkowych w obszarze kompetencji cyfrowych.

Niniejszy dokument powstał na zlecenie i we współpracy z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność” w ramach realizacji Projektu pn. „Kompetencje cyfrowe skarbników związkowych NSZZ „Solidarność” nr FERS.04.05-IP.06-0001/24 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, Priorytetu FERS.04.00, Działania FERS.04.05.

I. Cel badania

Celem niniejszego badania jest zebranie i zaprezentowanie NSZZ „Solidarność” wyników badania ankietowego Skarbników związkowych w obszarze kompetencji cyfrowych oraz wskazanie luk kompetencyjnych w zakresie tychże kompetencji cyfrowych.

Pożądane kompetencje cyfrowe Skarbników związkowych zostały zdefiniowane i opisane w dokumencie: „Profil kompetencji cyfrowych skarbników związkowych”, który znajduje się w posiadaniu KK NSZZ „Solidarność”. Na podstawie ww. zdefiniowanego profilu kompetencji cyfrowych możliwe było przeprowadzenie niniejszego badania mające na celu diagnozę stanu obecnego w obszarze kompetencji cyfrowych skarbników związkowych oraz wsparcie we wskazaniu luki kompetencyjnej w tym obszarze. Luka kompetencyjna rozumiana jest jako różnica między zdiagnozowanym stanem obecnym, a stanem pożądanym – opisanym w profilu kompetencji.

Zdiagnozowanie luki kompetencyjnej będzie stanowiło punkt wyjścia do planowania dalszego rozwoju kadr skarbników związkowych w obszarze kompetencji cyfrowych, o czym mowa w dalszej części dokumentu.

Badanie zostało zrealizowane na zlecenie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w ramach realizacji Projektu pn. „Kompetencje cyfrowe skarbników związkowych NSZZ „Solidarność” nr FERS.04.05-IP.06-0001/24 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, Priorytetu FERS.04.00, Działania FERS.04.05.

II. Kontekst badania: kompetencje cyfrowe, profil kompetencji cyfrowych i luka kompetencyjna

1. Kompetencje cyfrowe - definicje stosowane w niniejszym opracowaniu

Kompetencje cyfrowe są jedną z kompetencji kluczowych (tzw. *key competences*) uczenia się przez całe życie. Wg zaleceń Rady Europejskiej z 2018 r. definicja kompetencji cyfrowych brzmi następująco:

„Kompetencje cyfrowe obejmują pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych oraz stosowanie ich w nauce, pracy i uczestnictwie w życiu społecznym. Obejmują one umiejętność korzystania z informacji i danych, komunikowanie się i współpracę, umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem), kwestie dotyczące własności intelektualnej, rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie”.

Źródło: Zalecenia Rady Europejskiej 2018 (szczegóły źródeł są wymienione w rozdziale Bibliografia) .

„Kompetencje są kombinacją wiedzy, umiejętności i postaw, innymi słowy składają się z pojęć i faktów (czyli wiedzy), opisów umiejętności (np. zdolność do realizacji procesów) i postaw (np. dyspozycja, nastawienie)”.

W ramach europejskiej ramy kompetencji cyfrowych DigComp 2.2, będącej podstawą opracowania profilu kompetencji Skarbnika związkowego kompetencje cyfrowe są rozumiane jako kombinacja kompetencji zgrupowanych w pięciu głównych obszarach: (1) umiejętność korzystania z informacji i danych, (2) komunikacja i współpraca, (3) tworzenie treści cyfrowych, (4) bezpieczeństwo cyfrowe oraz (5) rozwiązywanie problemów cyfrowych. DigComp 2.2 stanowi

podstawę do wdrażania polityki UE w obszarze kompetencji cyfrowych jej obywateli, w tym Polski.

Źródło: „*DigComp 2.2 Ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli z nowymi przykładami wiedzy, umiejętności i postaw*”.

2. Profil kompetencji cyfrowych

Punktem wyjścia do przeprowadzenia niniejszego badania luki kompetencyjnej było opracowanie profilu kompetencji cyfrowych. W lipcu 2025r. w ramach przedmiotowego projektu został opracowany profil kompetencji cyfrowych Skarbnika związkowego NSZZ „Solidarność”.

Profil ten został stworzony w oparciu o **Europejskiej ramy kompetencji cyfrowych DigComp 2.2**. Zgodnie z tym dokumentem, kompetencje cyfrowe są rozumiane jako kombinacja 21 kompetencji zgrupowanych w pięciu głównych obszarach: umiejętność korzystania z informacji i danych, komunikacja i współpraca, tworzenie treści cyfrowych, bezpieczeństwo oraz rozwiązywanie problemów. DigComp 2.2 stanowi podstawę do wdrażania polityki UE w obszarze kompetencji cyfrowych jej obywateli, w tym Polski.

Profil kompetencji cyfrowych skarbnika związkowego, oparty na ramie DigComp 2.2., stanowi dla organizacji związkowej nieocenione narzędzie diagnostyczne, które pozwala precyzyjnie zdefiniować pożądany stan umiejętności cyfrowych niezbędnych do efektywnego funkcjonowania w dobie cyfryzacji.

Sam profil kompetencji cyfrowych był pierwszym krokiem zmierzającym do zidentyfikowania luki kompetencyjnej – czyli różnicy między stanem aktualnym, a stanem pożądanym w obszarze kompetencji cyfrowych – stając się tym samym punktem wyjścia do strategicznego planowania rozwoju organizacji.

Na podstawie ww. profilu możliwe było opracowanie ankiety badającej poziom kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych, przeprowadzenie badania ankietowego wśród tej grupy docelowej, następnie zebranie wyników w celu precyzyjnego określania luk kompetencyjnych. Kolejnym krokiem będzie wypełnienie tych luk poprzez dedykowane szkolenia zapewniające ciągły rozwój i zdolność adaptacji Skarbników związkowych do zmieniających się warunków cyfrowych.

3. Profil kompetencji, a luka kompetencyjna

Dla potrzeb opracowania profilu kompetencji cyfrowych przyjęto definicję profilu kompetencji jako "**zestaw kompetencji wraz z określonymi poziomami ich spełnienia**". Podkreśla ona, że profil to nie tylko lista cech, ale także wymagane poziomy ich opanowania, co pozwala na identyfikację tzw. "**luki kompetencyjnej**" między stanem pożądanym (profil stanowiska) a rzeczywistym (profil pracownika). Źródło: *Whiddett S., Hollyforde S. (2003), Wood R., Payne T. (2006)*.

Zastosowanie do niniejszego opracowania ma definicja w sposób najbardziej trafny określająca „**Profil jako ustrukturyzowany model do oceny i rozwoju: W tym ujęciu profil kompetencji jest opisywany jako "ustrukturyzowany model", który jest "formalnie uchwycony i opisany", a jego głównym celem jest umożliwienie "bardziej precyzyjnej oceny i zamknięcia luki szkoleniowej"** – dla potrzeb tego opracowania zwaną „**luką kompetencyjną**”

Nacisk kładziony jest w tym podejściu na formalny charakter profilu i jego bezpośrednie zastosowanie jako narzędzia diagnostycznego wspierającego rozwój osób jako pracowników. Definicja ta pochodzi z pracy *Marrelli, Tondora i Hoge (2005)*. **Luka kompetencyjna** jest to zatem różnica między poziomem

pożądanym wskazanym w ww. profilu kompetencji cyfrowych skarbnika związkowego, a poziomem rzeczywiście wykazanym w badaniu, służąca do planowania rozwoju i szkoleń tej grupy docelowej.

III. Metodologia badania

1. Narzędzie badawcze

Do przeprowadzenia badania użyto ankiety badawczej w formacie elektronicznym dostępnym na platformie Alchemer oraz w wersji drukowanej papierowej – dostępnej w biurze projektu KK NSSZ „Solidarność”. Wszystkie analizowane odpowiedzi, będące przedmiotem niniejszego badania znajdowały się na platformie Alchemer (<https://www.alchemer.com/>), gdzie były przechowywane, a dostęp do tych danych był wyłącznie dla wyznaczonych osób wykonujących badania i wyznaczonych konkretnych osób ze strony Zamawiającego.

Ankieta badawcza zawierała 69 pytań zamkniętych, z czego: pierwsze pytanie było pytaniem sprawdzającym, czy respondent spełnia wymóg przynależności do grupy docelowej badania (tj. Skarbnicy związkowi), kolejne trzy były pytaniem o wiek, płeć i doświadczenie w pełnieniu funkcji Skarbnika związkowego.

Kolejne pytania (licząc od pyt. nr 5) dotyczyły badania deklarowanego poziomu wiedzy, umiejętności i postaw z zakresu kompetencji cyfrowych i zostały podzielone na rozdziały odzwierciedlające zgrupowanie pytań badających poszczególnymi kompetencjami cyfrowymi, tj.:

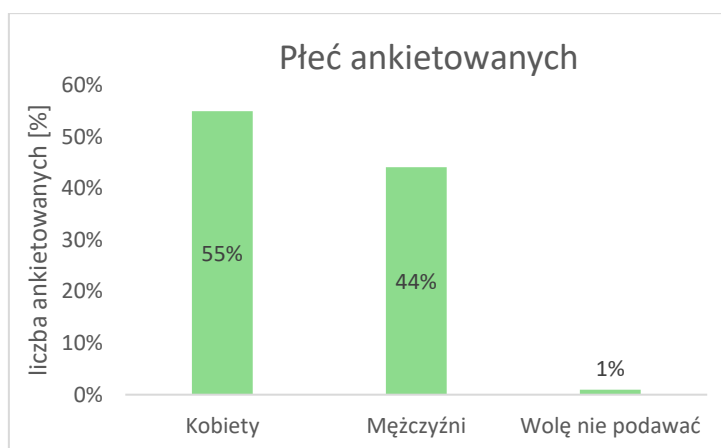
- I. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych
- II. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych
- III. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi
- IV. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych
- V. Dzielenie się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych

- VI. Netykieta
- VII. Tworzenie treści cyfrowych
- VIII. Narzędzia służące ochronie cyfrowej
- IX. Ochrona danych osobowych i prywatności

Ankieta ta stanowiąca kwestionariusz bazowała na profilu kompetencji cyfrowych Skarbnika związkowego stworzonym w oparciu o europejskie ramy kompetencji cyfrowych DigComp 2.2.

2. Próba (grupa badawcza) – Skarbnicy związkowi NSZZ „Solidarność”

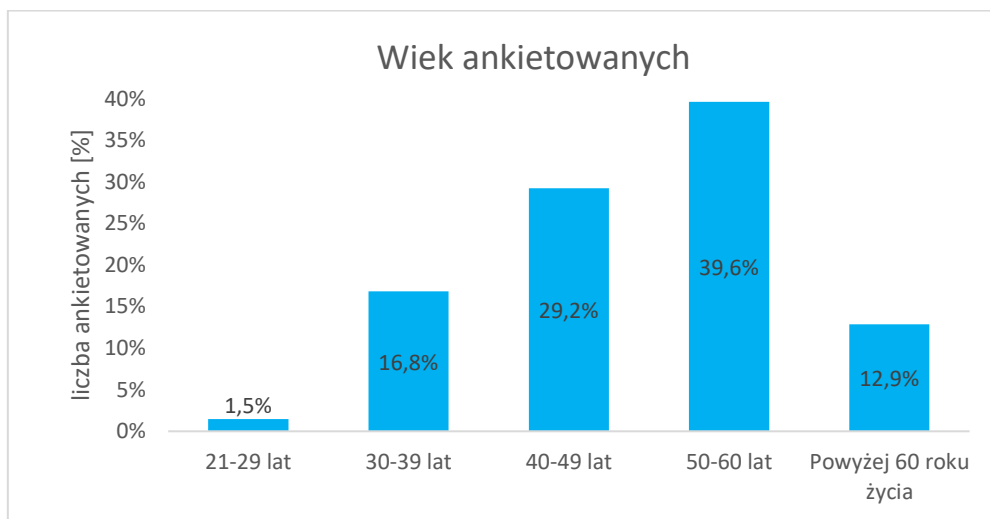
Grupą docelową badania byli skarbnicy związkowi NSZZ „Solidarność”. W badaniu wzięły udział 202 osoby pełniące funkcję Skarbnika związkowego. Wśród badanych było 111 kobiet i 89 mężczyzn, a 2 osoby nie udzieliły odpowiedzi o swojej płci.

Wiek respondentów

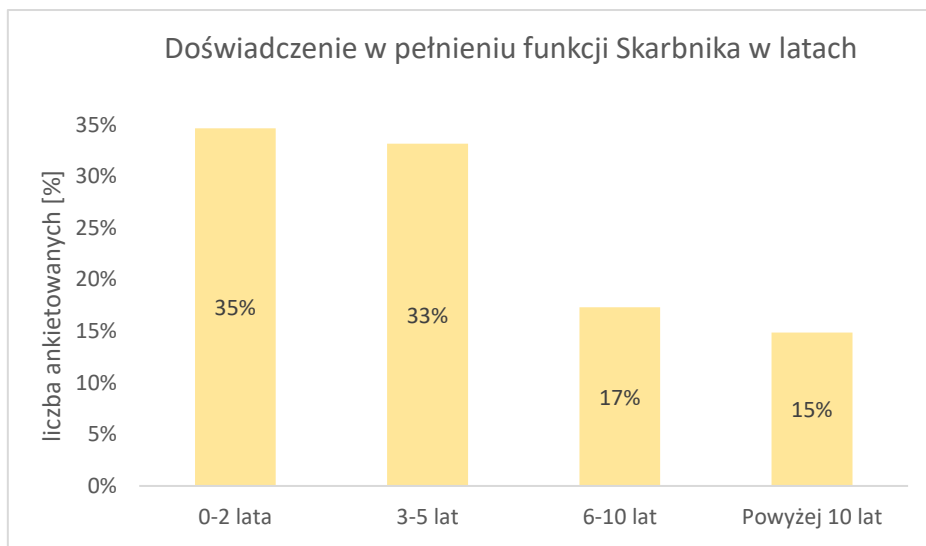
Grupa badana składa się głównie ze Skarbników w wieku 50–60 lat, którzy stanowią prawie dwie piąte wszystkich respondentów (39,6%, 80 osób). Ważną część stanowią także osoby w wieku 40–49 lat – prawie jedna trzecia próby

(29,2%, 59 osób). Udział Skarbników w wieku 30–39 lat wynosi 16,8% (34 osoby), natomiast najmniej liczną grupę stanowią osoby młode w przedziale wiekowym 21–29 lat – jedynie 1,5% próby (3 osoby). Istotnym segmentem są również Skarbnicy powyżej 60 roku życia, którzy odpowiadają za 12,9% odpowiedzi (26 osób). Łącznie przebadano 202 Skarbników, a struktura wieku wskazuje na dominację grupy osób dojrzałych, co ma znaczenie dla interpretacji wyników badania oraz przy planowaniu form i metod szkoleń dopasowanych do ich potrzeb.

Doświadczenie respondentów w pełnieniu funkcji Skarbnika związkowego

Badaniem objęto grupę 202 osób pełniących funkcję Skarbnika. Największy odsetek badanych stanowią osoby o stażu pracy od 0 do 2 lat, co odpowiada 35% ankietowanych (70 osób). Grupa z doświadczeniem wynoszącym od 3 do 5 lat liczy 67 osób (33%). Pozostała część respondentów to osoby pełniące funkcję Skarbnika związkowego od 6 do 10 lat (17%, tj. 35 osób) oraz powyżej 10 lat (15%, tj. 30 osób).

Doświadczenie w pełnieniu funkcji Skarbnika w latach		
	[liczba osób]	[%]
0-2 lata	70	35%
3-5 lat	67	33%
6-10 lat	35	17%
Powyżej 10 lat	30	15%
Razem	202	100%

3. Sposób i czas przeprowadzenia badania

Ankieta była zbierana w okresie od 29 września 2025r. do dnia 7 stycznia 2026r. przez KK NSZZ „Solidarność”. Odpowiedzi były zbierane w formie papierowej i elektronicznej. Respondenci otrzymali link do ankiety elektronicznej i wypełniali ankietę elektronicznie online, przy użyciu telefonu (smartfonie), tabletu lub komputera. Respondenci mogli także wypełniać ankietę w formie papierowej, która była dostępna w biurze projektu KK NSZZ „Solidarność”.

Odpowiedzi w formie papierowej były zbierane przez Specjalistkę ds. badania kompetencji cyfrowych, zatrudnioną w ramach projektu przez KK NSZZ „Solidarność”, a następnie wprowadzane przez tą osobę do wersji elektronicznej na platformie Alchemer. Wypełnione ankietę w formie papierowej były zbierane listownie – pocztą tradycyjną. Zebrano w sumie 5 ankiet w wersji papierowej, z czego 3 ankietę były wypełnione kompletnie. Ankietę w formie papierowej niekompletne nie były wprowadzane do wersji elektronicznej (o której mowa poniżej). Wszystkie zebrane ankietę papierowe są przechowywane w biurze projektu KK NSZZ „Solidarność”.

Odpowiedzi w formie elektronicznej były zapisywane na bezpiecznym serwerze Alchemer służącym do badań tego rodzaju, dostępnym pod adresem strony [www: https://www.alchemer.com/](https://www.alchemer.com/). Dostęp do danych posiadały wyznaczone osoby z zespołu projektowego KK NSZZ „Solidarność”.

W badaniu zebrano w sumie 320 odpowiedzi, z czego: niekompletnych 2 ankietę w wersji papierowej i 92 ankietę wypełnione elektronicznie oraz 3 ankietę papierowe kompletne wprowadzone do wersji elektronicznej. Łącznie, ukończonych (kompletnych) ankiet w formie papierowej i online/elektronicznej było w sumie 226.

Ukończyły badanie (wypełniły kompletne ankiety) 226 osoby, z czego 202 osoby spełniały warunek pełnienia funkcji Skarbnika związkowego. Niniejszej analizie podlegały wyłącznie odpowiedzi osób, które zadeklarowały pełnienie funkcji Skarbnika związkowego w liczbie 202 kompletnych i pełnych ankiet, dostępnych do analizy na platformie Alchemer.

4. Sposób analizy

Ankieta zawierała pytania badające deklarowany poziom wiedzy, umiejętności oraz postawy z zakresu kompetencji cyfrowych, określonych precyzyjnie w Profilu kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych z lipca 2025r.

Każde pytanie odpowiadało składowej danej kompetencji cyfrowej opisanej w ww. profilu kompetencyjnym.

Pytania w ankiecie miały charakter pytań zamkniętych i respondenci mogli odpowiedzieć na pytanie: „tak” , „nie” lub „nie wiem”. Dla potrzeb analizy przyjęto, że odpowiedź „tak” będzie oznaczała posiadanie przez respondenta pożądanej wiedzy, umiejętności lub postawy, a odpowiedź „nie” będzie oznaczała brak takich kompetencji. Odpowiedź „nie wiem” będzie oceniana tak jak odpowiedź „nie” – czyli jako brak posiadanej pożądanej wiedzy, umiejętności lub postawy. Wszystkie odpowiedzi poddano analizie ilościowej, na której podstawie oszacowano lukę kompetencyjną dla każdej kategorii/każdego elementu wiedzy, umiejętności i postaw. Wartości luki kompetencyjnej zostały określono procentowo w odniesieniu do całej zakwalifikowanej grupy badawczej (202 respondentów).

IV. Analiza wyników badania ankietowego w zakresie kluczowych kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych

Pytania w ankiecie (licząc od pyt nr 5) dotyczyły badania poziomu wiedzy, umiejętności i postaw z zakresu kompetencji cyfrowych. Odpowiedzi te zostały pogrupowane na rozdziały odzwierciedlające zgrupowanie pytań badających poszczególne kompetencje cyfrowe, o czym mowa była w rozdziale III, Punkt 1.

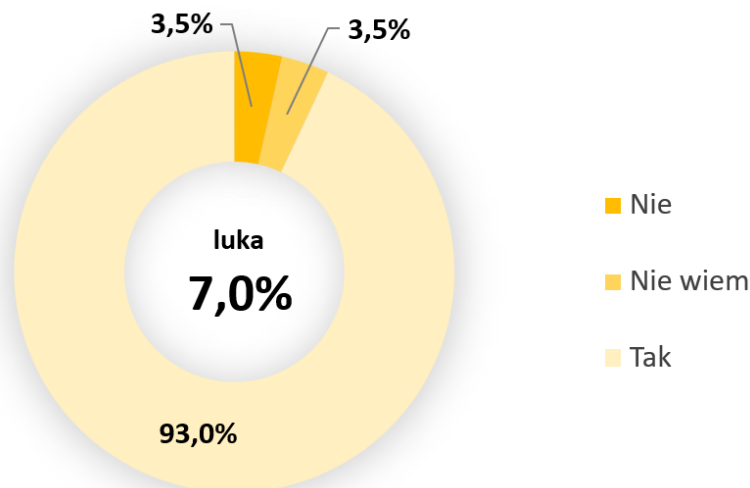
Niniejszej analizie podlegały wyłącznie odpowiedzi osób, które zadeklarowały pełnienie funkcji Skarbnika związkowego w liczbie 202 kompletnych i pełnych ankiet.

Poniżej prezentujemy wyniki badania ankietowego każdej z istotnych w pracy Skarbnika kompetencji cyfrowych, z wyszczególnionymi odpowiedziami na każde pytanie dotyczące kompetencji w wymiarze wiedzy, umiejętności, postaw.

I. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych

5. Czy wiesz, że niektóre treści online mogą być płatne, wymagać rejestracji lub być finansowane z reklam/sprzedaży danych użytkownika?

Czy wiesz, że niektóre treści online mogą być płatne, wymagać rejestracji lub być finansowane z reklam/sprzedaży danych użytkownika?

93,0% respondentów (188 osób) zadeklarowało znajomość mechanizmów finansowania treści online oraz sprzedaży danych użytkownika. Pozostała grupa badanych rozłożyła się równomiernie pomiędzy odpowiedzi przeczące oraz wskazania "nie wiem", które wyniosły po 3,5% (po 7 osób).

Oznacza to, że łączny odsetek odpowiedzi wskazujących na lukę kompetencyjną w tym obszarze wyniósł sumarycznie 7,0%.

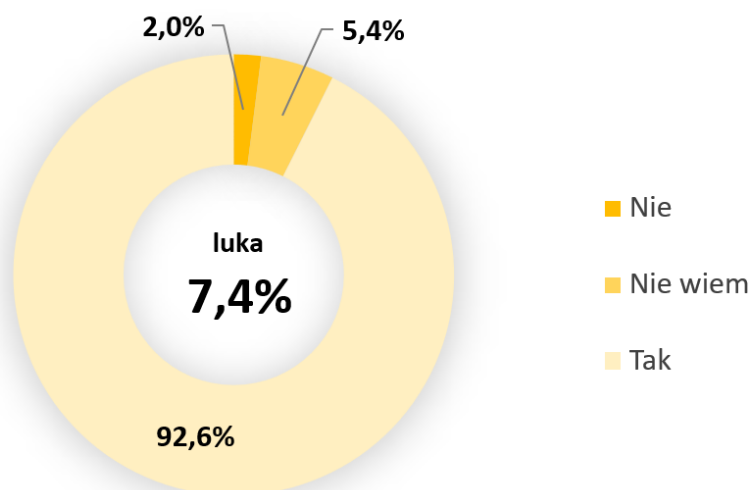
Czy wiesz, że niektóre treści online mogą być płatne, wymagać rejestracji lub być finansowane z reklam/sprzedaży danych użytkownika?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	7	3,5%
Nie wiem	7	3,5%
Tak	188	93,0%
Razem	202	100%

6. Czy znasz podstawowe metody wyszukiwania i filtrowania informacji w Internecie (np. wyszukiwarki, strony rządowe, portale)?

Znajomość podstawowych metod wyszukiwania i filtrowania informacji, takich jak wyszukiwarki czy strony rządowe, zadeklarowało 92,6% ankietowanych (187 osób).

Odpowiedź "nie wiem" wybrało 5,4% badanych (11 osób), natomiast wyraźny brak kompetencji zaznaczyło 2,0% respondentów (4 osoby). Sumarycznie grupa osób niepotwierdzających posiadania tej umiejętności stanowi 7,4% całej badanej grupy ankietowanej.

Czy znasz podstawowe metody wyszukiwania i filtrowania informacji w Internecie (np. wyszukiwarki, strony rządowe, portale)?

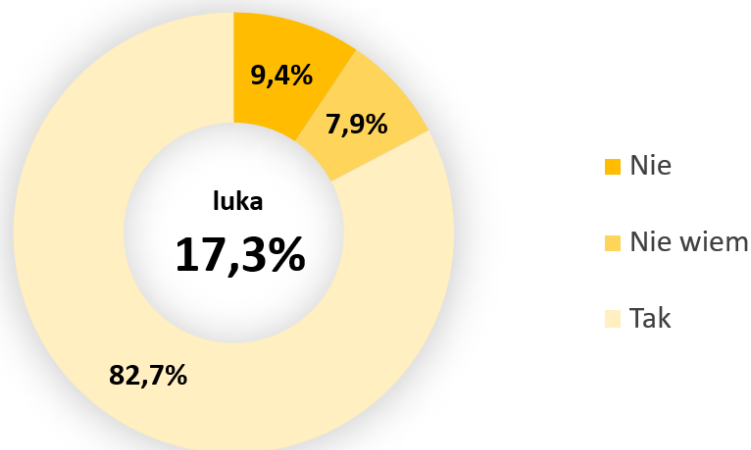
Czy znasz podstawowe metody wyszukiwania i filtrowania informacji w Internecie (np. wyszukiwarki, strony rządowe, portale)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	4	2,0%
Nie wiem	11	5,4%
Tak	187	92,6%
Razem	202	100%

7. Czy potrafisz wybrać odpowiednią wyszukiwarę internetową dla swoich potrzeb informacyjnych?

Umiejętność doboru odpowiedniej wyszukiwarki do własnych potrzeb potwierdziło 82,7% respondentów, co przekłada się na 167 osób. Wśród pozostałych badanych 9,4% (19 osób) udzieliło odpowiedzi negatywnej, a 7,9% (16 osób) nie było pewnych swoich kompetencji w tym zakresie.

Łącznie grupa osób niewykazujących tej umiejętności lub niezdecydowanych, czyli potencjalnie nie wykazujących danych umiejętności, stanowi 17,3% ogółu ankietowanych.

Czy potrafisz wybrać odpowiednią wyszukiwarę internetową dla swoich potrzeb informacyjnych?

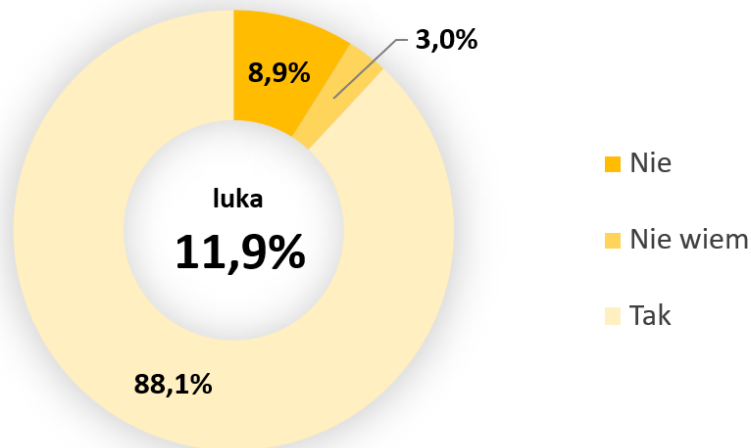
Czy potrafisz wybrać odpowiednią wyszukiwarę internetową dla swoich potrzeb informacyjnych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	19	9,4%
Nie wiem	16	7,9%
Tak	167	82,7%
Razem	202	100%

8. Czy potrafisz samodzielnie formułować zapytania do wyszukiwarek internetowych?

Samodzielność w formułowaniu zapytań do wyszukiwarek internetowych zadeklarowało 88,1% ankietowanych, co stanowi grupę 178 osób. Przeczącej odpowiedzi udzieliło 8,9% badanych (18 osób), natomiast 3,0% (6 osób) nie miało pewności co do tej umiejętności.

Łącznie wskaźnik luki kompetencyjnej, obejmujący odpowiedzi "nie" oraz "nie wiem", ukształtował się na poziomie 11,9%.

Czy potrafisz samodzielnie formułować zapytania do wyszukiwarek internetowych?

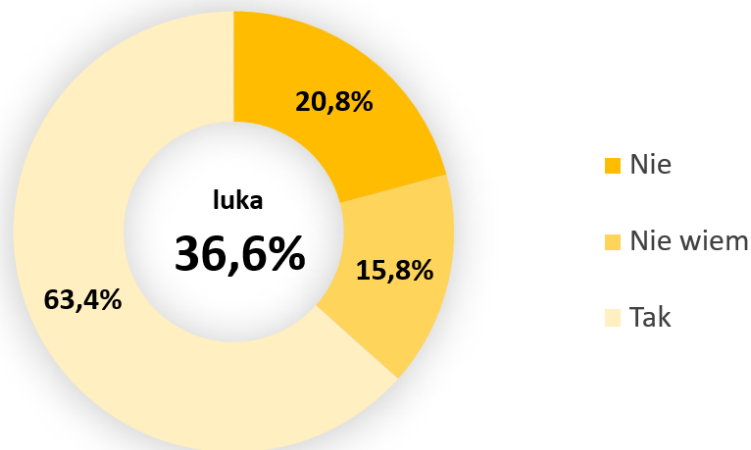
Czy potrafisz samodzielnie formułować zapytania do wyszukiwarek internetowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	18	8,9%
Nie wiem	6	3,0%
Tak	178	88,1%
Razem	202	100%

9. Czy potrafisz poprawić wyniki wyszukiwania, używając zaawansowanych funkcji (np. filtrowanie według języka, daty)?

Umiejętność stosowania zaawansowanych funkcji wyszukiwania, takich jak filtrowanie po dacie czy języku, potwierdziło 63,4% ankietowanych (128 osób). Wyraźny brak tej kompetencji zadeklarowało 20,8% respondentów (42 osoby), a kolejne 15,8% (32 osoby) wskazało odpowiedź "nie wiem".

Oznacza to, że łączny wskaźnik luki kompetencyjnej, obejmujący odpowiedzi "nie" oraz "nie wiem", ukształtował się na poziomie 36,6% ogółu badanych.

Czy potrafisz poprawić wyniki wyszukiwania, używając zaawansowanych funkcji (np. filtrowanie po języku, dacie)?

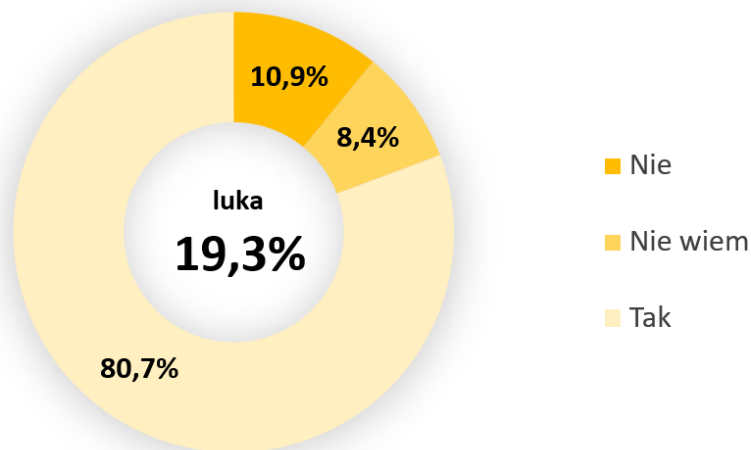
Czy potrafisz poprawić wyniki wyszukiwania, używając zaawansowanych funkcji (np. filtrowanie po języku, dacie)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	42	20,8%
Nie wiem	32	15,8%
Tak	128	63,4%
Razem	202	100%

10. Czy jesteś otwarty/a na stosowanie różnych strategii w celu znalezienia ważnych, trudniej dostępnych informacji?

Otwartość na stosowanie zróżnicowanych strategii w poszukiwaniu trudno dostępnych informacji zadeklarowało 80,7% respondentów, co odpowiada liczbie 163 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 10,9% badanych (22 osoby), natomiast 8,4% (17 osób) nie potrafiło określić swojego stanowiska w tej kwestii.

Sumarycznie grupa osób niepotwierdzających gotowości do dywersyfikacji metod wyszukiwania stanowi 19,3% całej grupy ankietowanej

Czy jesteś otwarty/a na stosowanie różnych strategii w celu znalezienia ważnych, trudniej dostępnych informacji?

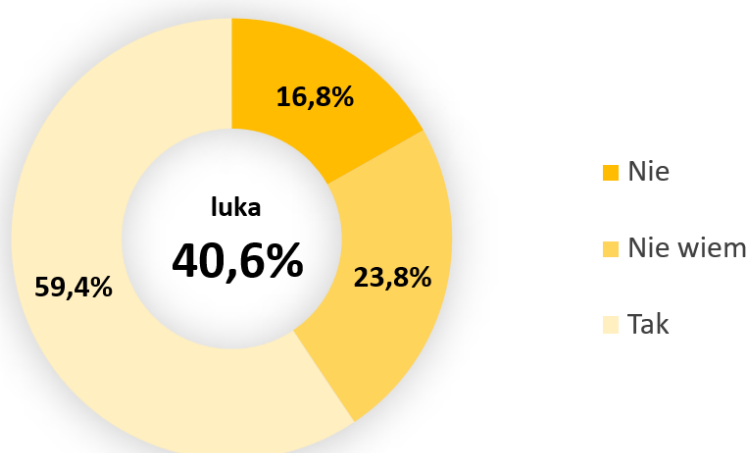
Czy jesteś otwarty/a na stosowanie różnych strategii w celu znalezienia ważnych, trudniej dostępnych informacji?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	22	10,9%
Nie wiem	17	8,4%
Tak	163	80,7%
Razem	202	100%

11. Czy znasz narzędzia służące ochronie prywatności podczas przeglądania i wyszukiwania treści cyfrowych?

Znajomość narzędzi służących ochronie prywatności podczas przeglądania sieci potwierdziło 59,4% ankietowanych, co stanowi 120 osób. Wątpliwości w tym zakresie wyraziło 23,8% badanych (48 osób), natomiast 16,8% (34 osoby) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Łącznie grupa osób nieznających tych rozwiązań lub niepewnych swojej wiedzy stanowi 40,6% wszystkich respondentów.

Czy znasz narzędzia służące ochronie prywatności podczas przeglądania i wyszukiwania treści cyfrowych?

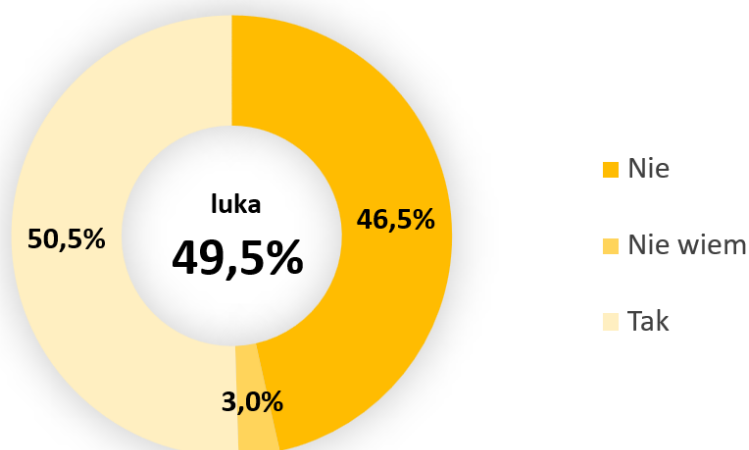
Czy znasz narzędzia służące ochronie prywatności podczas przeglądania i wyszukiwania treści cyfrowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	34	16,8%
Nie wiem	48	23,8%
Tak	120	59,4%
Razem	202	100%

12. Czy chętnie stosujesz narzędzia chroniące prywatność podczas wyszukiwania?

Gotowość do stosowania narzędzi chroniących prywatność podczas wyszukiwania potwierdziła połowa ankietowanych (50,5%, czyli 102 osoby). Niemal równie liczna grupa, stanowiąca 46,5% badanych (94 osoby), udzieliła odpowiedzi przeczącej, przy marginesie 3,0% respondentów (6 wskazań) niezdecydowanych.

W rezultacie łączny odsetek respondentów niedeklarujących chęci korzystania z tych zabezpieczeń lub niepewnych wynosi 49,5%.

Czy chętnie stosujesz narzędzia chroniące prywatność podczas wyszukiwania?

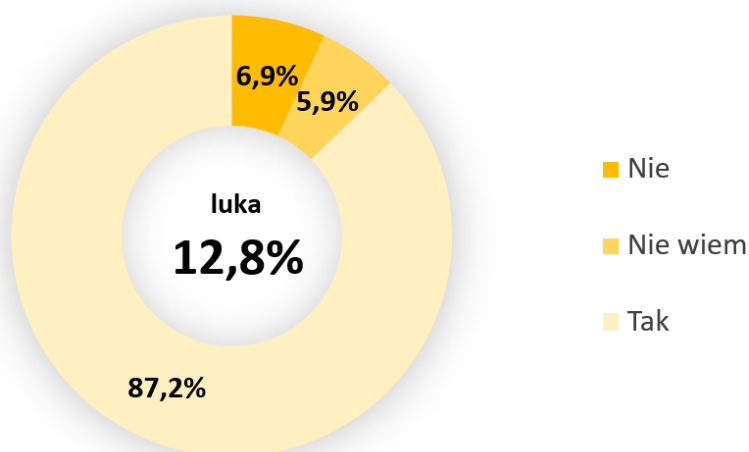
Czy chętnie stosujesz narzędzia chroniące prywatność podczas wyszukiwania?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	94	46,5%
Nie wiem	6	3,0%
Tak	102	50,5%
Razem	202	100%

13. Czy wiesz, że wyszukiwarki i platformy online wykorzystują algorytmy sztucznej inteligencji do personalizacji wyników wyszukiwania?

Świadomość wykorzystywania algorytmów sztucznej inteligencji do personalizacji wyników wyszukiwania zadeklarowało 87,2% respondentów (176 osób). Odpowiedzi przeczącej udzieliło 6,9% badanych (14 osób), natomiast 5,9% (12 osób) wskazało odpowiedź "nie wiem".

Łącznie wskaźnik luki kompetencyjnej w tym obszarze, obejmujący osoby nieświadome tego mechanizmu wyniósł 12,8%.

Czy wiesz, że wyszukiwarki i platformy online wykorzystują algorytmy sztucznej inteligencji do personalizacji wyników wyszukiwania?

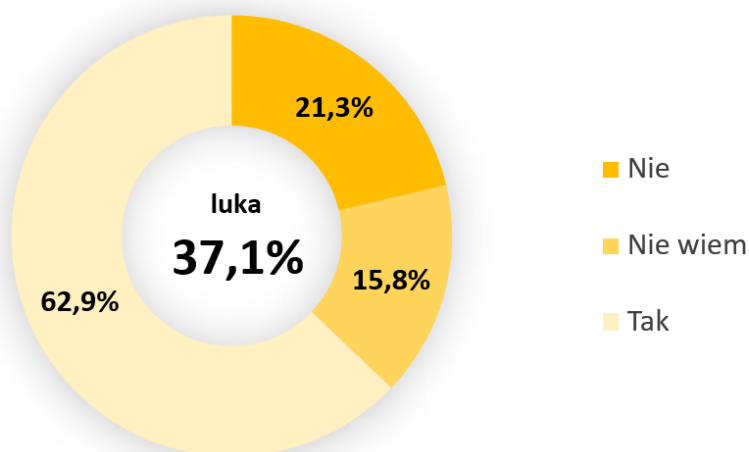
Czy wiesz, że wyszukiwarki i platformy online wykorzystują algorytmy sztucznej inteligencji do personalizacji wyników wyszukiwania?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	14	6,9%
Nie wiem	12	5,9%
Tak	176	87,2%
Razem	202	100%

14. Czy potrafisz korzystać z informacji prezentowanych w różnych formach (np. hiperłącza, grafiki, schematy)?

Umiejętność korzystania z informacji prezentowanych w różnych formach, takich jak grafiki czy schematy, potwierdziło 62,9% ankietowanych (127 osób). Wyraźny brak tej kompetencji zadeklarowało 21,3% badanych (43 osoby), natomiast 15,8% (32 osoby) wskazało odpowiedź "nie wiem".

Sumarycznie odsetek respondentów niewykazujących biegłości w obsłudze zróżnicowanych form przekazu lub niepewnych swojej wiedzy wynosi 37,1%.

Czy potrafisz korzystać z informacji prezentowanych w różnych formach (np. hiperłącza, grafiki, schematy)?

Czy potrafisz korzystać z informacji prezentowanych w różnych formach (np. hiperłącza, grafiki, schematy)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	43	21,3%
Nie wiem	32	15,8%
Tak	127	62,9%
Razem	202	100%

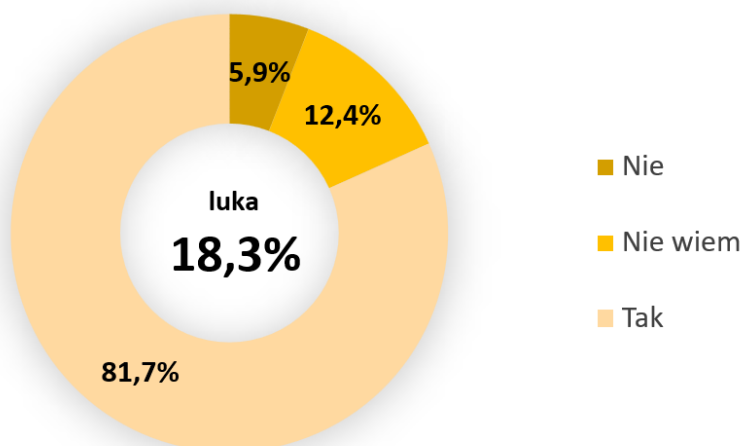
II. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych

15. Czy wiesz, że treści w Internecie mogą być błędne lub nieprawdziwe i jednocześnie czy wiesz, jak oceniać ich wiarygodność?

Wiedzę na temat możliwości występowania w sieci błędnych treści oraz umiejętność weryfikacji ich wiarygodności potwierdziło 81,7% ankietowanych, co stanowi grupę 165 osób. Wątpliwości w tym zakresie wyraziło 12,4% badanych (25 osób), natomiast 5,9% (12 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Sumarycznie grupa osób nieokreślających posiadania tych kompetencji weryfikacyjnych wynosi 18,3% ogółu respondentów.

Czy wiesz, że treści w Internecie mogą być błędne lub nieprawdziwe i jednocześnie czy wiesz jak oceniać ich wiarygodność?

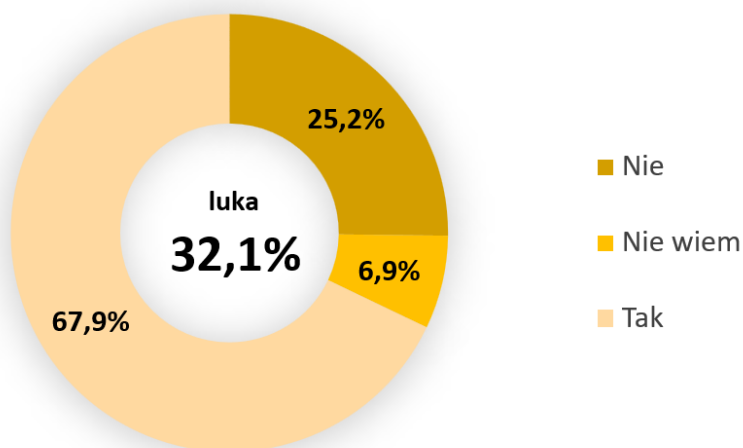
Czy wiesz, że treści w Internecie mogą być błędne lub nieprawdziwe i jednocześnie czy wiesz jak oceniać ich wiarygodność?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	12	5,9%
Nie wiem	25	12,4%
Tak	165	81,7%
Razem	202	100%

16. Czy chętnie sprawdzasz informacje w Internecie i jednocześnie czy oceniasz ich dokładność oraz wiarygodność?

Chęć sprawdzania informacji w Internecie połączonej z oceną ich rzetelności i wiarygodności zadeklarowało 67,9% ankietowanych, co przekłada się na 137 osób. Odpowiedź przeczącą wskazała jedna czwarta badanych (25,2%, czyli 51 osób), natomiast 6,9% (14 osób) zaznaczyło opcję "nie wiem".

Łącznie grupa osób niepotwierdzających chęci weryfikacji treści w tym zakresie stanowi 32,1% całej populacji badanych.

Czy chętnie sprawdzasz informacje w Internecie i jednocześnie czy oceniasz ich dokładność oraz wiarygodność?

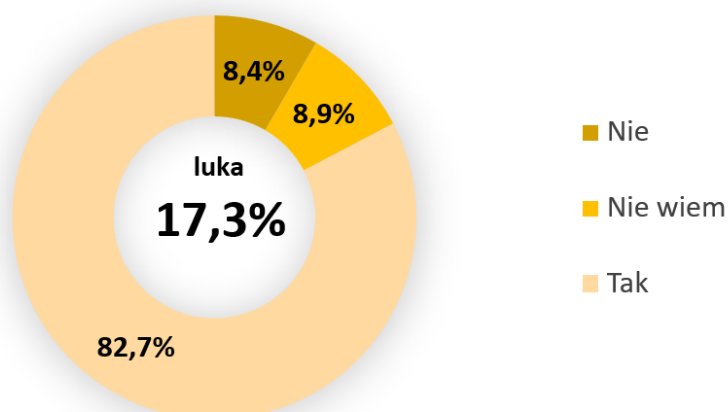
Czy chętnie sprawdzasz informacje w Internecie i jednocześnie czy oceniasz ich dokładność oraz wiarygodność?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	51	25,2%
Nie wiem	14	6,9%
Tak	137	67,9%
Razem	202	100%

17. Czy wiesz, że pierwsze wyniki wyszukiwania mogą odzwierciedlać interesy komercyjne, a nie zawsze być najbardziej odpowiednie dla Twojego zapytania?

Świadomość, iż pierwsze wyniki wyszukiwania mogą odzwierciedlać interesy komercyjne, potwierdziło 82,7% respondentów (167 osób). Odpowiedzi "nie wiem" udzieliło 8,9% badanych (18 osób), natomiast 8,4% (17 osób) wskazało brak wiedzy w tym zakresie.

Łącznie grupa osób nieświadomych ww. mechanizmu pozycjonowania stanowi 17,3% ogółu ankietowanych.

Czy wiesz, że pierwsze wyniki wyszukiwania mogą odzwierciedlać interesy komercyjne, a nie zawsze być najbardziej odpowiednie dla Twojego zapytania?

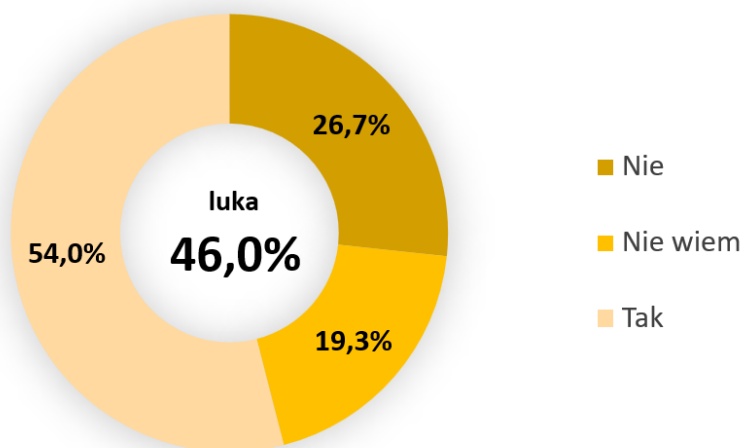
Czy wiesz, że pierwsze wyniki wyszukiwania mogą odzwierciedlać interesy komercyjne, a nie zawsze być najbardziej odpowiednie dla Twojego zapytania?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	17	8,4%
Nie wiem	18	8,9%
Tak	167	82,7%
Razem	202	100%

18. Czy potrafisz odróżnić treści sponsorowane od niesponsorowanych w Internecie?

Umiejętność odróżniania treści sponsorowanych od niesponsorowanych zadeklarowało 54,0% respondentów, co stanowi grupę 109 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 26,7% badanych (54 osoby), natomiast 19,3% (39 osób) nie miało pewności co do tej kompetencji.

Sumarycznie odsetek osób niewykazujących biegłości w identyfikacji materiałów sponsorowanych wynosi 46,0% całej populacji badanych.

Czy potrafisz odróżnić treści sponsorowane od niesponsorowanych w Internecie?

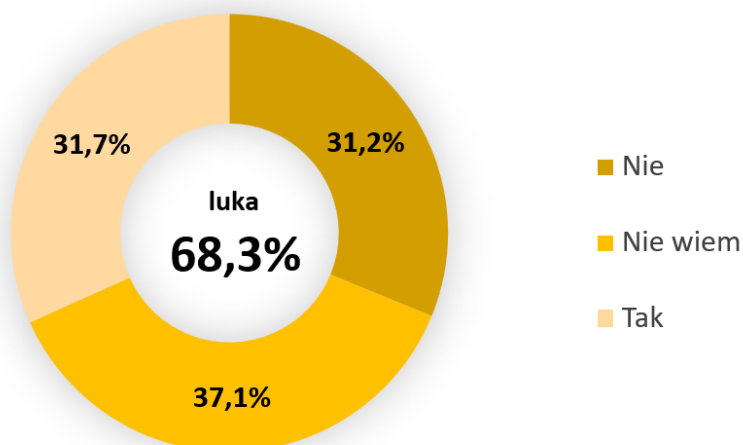
Czy potrafisz odróżnić treści sponsorowane od niesponsorowanych w Internecie?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	54	26,7%
Nie wiem	39	19,3%
Tak	109	54,0%
Razem	202	100%

19. Czy wiesz, jak przeprowadzić prostą analizę i ocenę wiarygodności cyfrowych danych i informacji?

Znajomość metod przeprowadzania prostej analizy i oceny wiarygodności danych cyfrowych potwierdziło jedynie 31,7% ankietowanych, co stanowi grupę 64 osób. Najliczniejszą grupę stanowili respondenci niepewni swoich umiejętności w tym zakresie (37,1%, czyli 75 osób), natomiast wyraźny brak tej kompetencji zadeklarowało 31,2% badanych (63 osoby).

W rezultacie łączny odsetek osób niewykazujących biegłości w analizie wiarygodności informacji lub niezdecydowanych wynosi aż 68,3% ogółu respondentów.

Czy wiesz, jak przeprowadzić prostą analizę i ocenę wiarygodności cyfrowych danych i informacji?

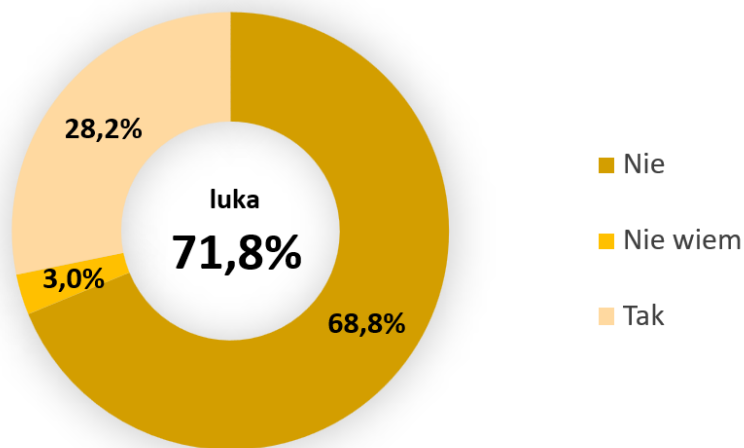
Czy wiesz, jak przeprowadzić prostą analizę i ocenę wiarygodności cyfrowych danych i informacji?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	63	31,2%
Nie wiem	75	37,1%
Tak	64	31,7%
Razem	202	100%

20. Czy potrafisz analizować i oceniać wiarygodność cyfrowych danych i informacji oraz interpretować ich rzetelność?

Umiejętność analizy i oceny wiarygodności oraz interpretacji rzetelności danych cyfrowych potwierdziło jedynie 28,2% ankietowanych, co stanowi grupę 57 osób. Zdecydowana większość badanych, bo aż 68,8% (139 osób), udzieliła odpowiedzi przeczącej, przy niewielkim odsetku 3,0% (6 osób) niezdecydowanych.

Łącznie grupa osób niepotwierdzających posiadania tych kompetencji stanowi 71,8% całej grupy ankietowanych.

Czy potrafisz analizować i oceniać wiarygodność cyfrowych danych i informacji oraz interpretować ich rzetelność?

Czy potrafisz analizować i oceniać wiarygodność cyfrowych danych i informacji oraz interpretować ich rzetelność?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	139	68,8%
Nie wiem	6	3,0%
Tak	57	28,2%
Razem	202	100%

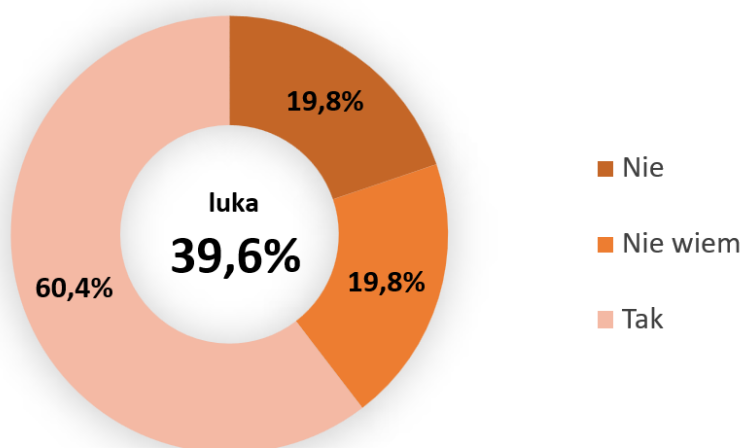
III. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi

21. Czy znasz podstawowe metody organizacji plików i folderów zarówno na dysku lokalnym, jak i w chmurze?

Znajomość podstawowych metod organizacji plików i folderów, zarówno na dysku lokalnym, jak i w chmurze, zadeklarowało 60,4% ankietowanych (122 osoby). Pozostali badani podzielili się równomiernie: 19,8% (40 osób) wskazało brak tej wiedzy, a kolejne 19,8% (40 osób) wybrało odpowiedź "nie wiem".

Sumarycznie wskaźnik luki kompetencyjnej w tym obszarze wyniósł 39,6% ogółu respondentów.

Czy znasz podstawowe metody organizacji plików i folderów zarówno na dysku lokalnym, jak i w chmurze?

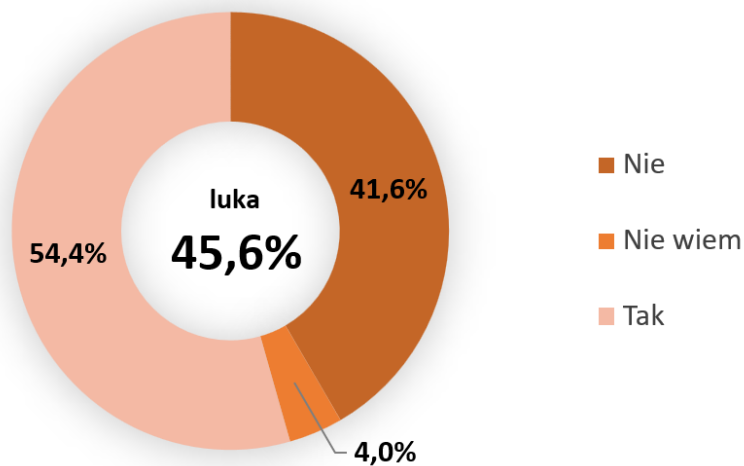
Czy znasz podstawowe metody organizacji plików i folderów zarówno na dysku lokalnym, jak i w chmurze?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	40	19,8%
Nie wiem	40	19,8%
Tak	122	60,4%
Razem	202	100%

22. Czy potrafisz tworzyć i zarządzać strukturą folderów do przechowywania plików?

Umiejętność tworzenia i zarządzania strukturą folderów potwierdziło 54,4% ankietowanych, co stanowi grupę 110 osób. Znacząca część badanych, bo aż 41,6% (84 osoby), udzieliła odpowiedzi przeczącej, przy niewielkim marginesie 4,0% (8 osób) niezdecydowanych.

W rezultacie łączny odsetek respondentów niepotwierdzających posiadania tej kompetencji organizacyjnej wynosi 45,6% ogółu badanych.

Czy potrafisz tworzyć i zarządzać strukturą folderów do przechowywania plików?

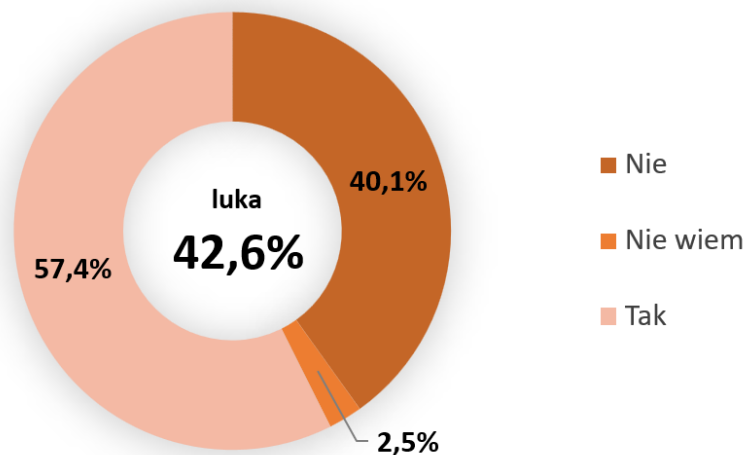
Czy potrafisz tworzyć i zarządzać strukturą folderów do przechowywania plików?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	84	41,6%
Nie wiem	8	4,0%
Tak	110	54,4%
Razem	202	100%

23. Czy potrafisz wyszukiwać i organizować potrzebne informacje oraz pliki na swoich urządzeniach?

Umiejętność wyszukiwania i organizowania potrzebnych informacji oraz plików na własnych urządzeniach zadeklarowało 57,4% respondentów, co odpowiada liczbie 116 osób. Dość liczna grupa, stanowiąca 40,1% badanych (81 osób), wskazała na brak tej kompetencji, podczas gdy 2,5% (5 osób) udzieliło odpowiedzi "nie wiem".

Łącznie grupa osób niepotwierdzających umiejętności w zakresie objętych kompetencją stanowi 42,6% ogółu ankietowanych.

Czy potrafisz wyszukiwać i organizować potrzebne informacje oraz pliki na swoich urządzeniach?

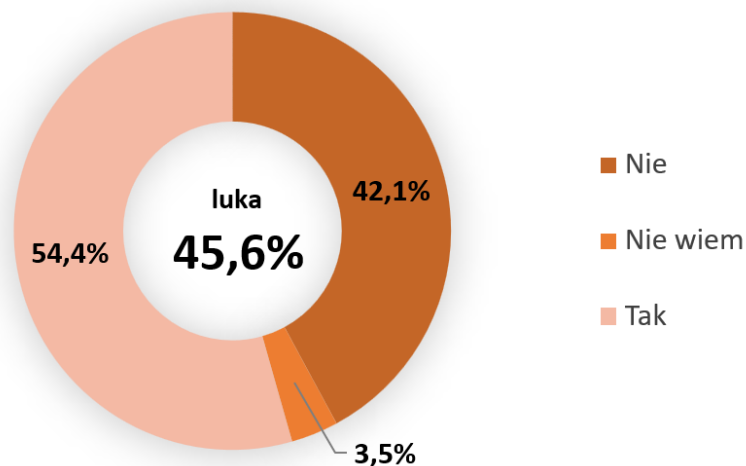
Czy potrafisz wyszukiwać i organizować potrzebne informacje oraz pliki na swoich urządzeniach?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	81	40,1%
Nie wiem	5	2,5%
Tak	116	57,4%
Razem	202	100%

24. Czy potrafisz rozróżnić i organizować pliki w różnych lokalizacjach przechowywania (np. dysk lokalny, sieć lokalna, chmura)?

Umiejętność rozróżniania i organizowania plików w różnych lokalizacjach przechowywania, takich jak dysk lokalny, sieć czy chmura, zadeklarowało 54,4% respondentów (110 osób). Odpowiedzi przeczącej udzieliło 42,1% badanych (85 osób), natomiast 3,5% (7 osób) wskazało brak pewności w tym zakresie.

Łącznie odsetek osób niewykazujących biegłości w różnicowaniu i organizowaniu plików w zróżnicowanych środowiskach wynosi 45,6% ogółu ankietowanych.

Czy potrafisz rozróżnić i organizować pliki w różnych lokalizacjach przechowywania (np. dysk lokalny, sieć lokalna, chmura)?

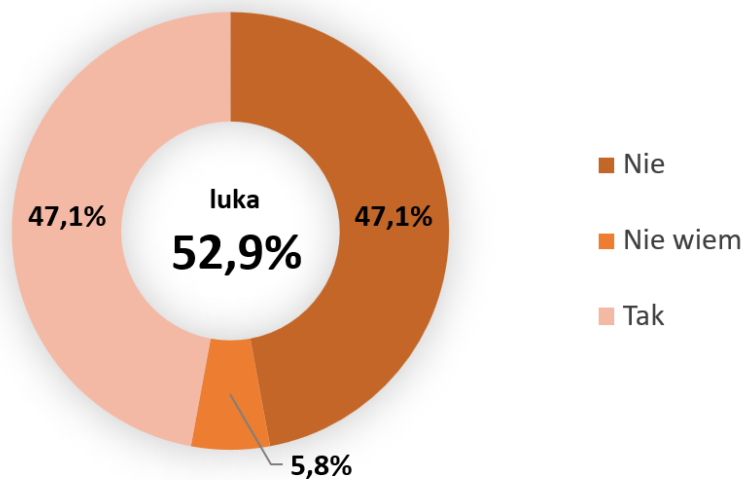
Czy potrafisz rozróżnić i organizować pliki w różnych lokalizacjach przechowywania (np. dysk lokalny, sieć lokalna, chmura)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	85	42,1%
Nie wiem	7	3,5%
Tak	110	54,4%
Razem	202	100%

25. Czy chętnie organizujesz pliki cyfrowe i dane w sposób zapewniający ich łatwy, szybki i bezpieczny dostęp?

Chęć organizowania plików i danych w sposób zapewniający ich łatwy i bezpieczny dostęp zadeklarowało 47,1% ankietowanych (95 osób). Dokładnie taką samą liczebność odnotowano w grupie udzielającej odpowiedzi przeczącej (47,1%, czyli 95 osób), podczas gdy 5,8% badanych (12 osób) pozostało niezdecydowanych.

Sumarycznie grupa osób niepotwierdzających postawy sprzyjającej uporządkowanemu zarządzaniu danymi stanowi 52,9% ogółu respondentów.

Czy chętnie organizujesz pliki cyfrowe i dane w sposób zapewniający ich łatwy, szybki i bezpieczny dostęp?

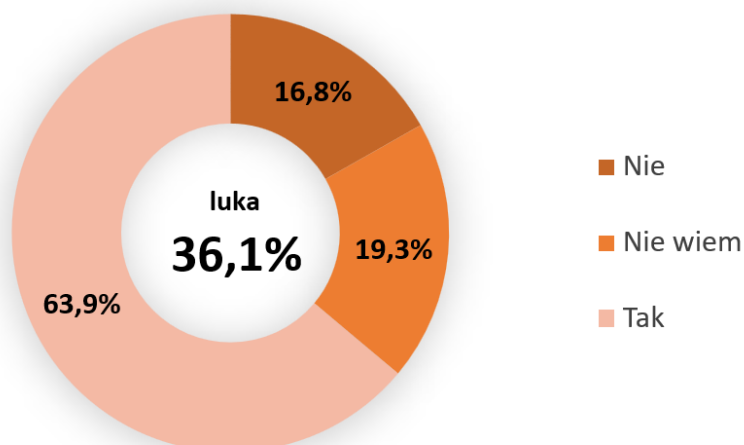
Czy chętnie organizujesz pliki cyfrowe i dane w sposób zapewniający ich łatwy, szybki i bezpieczny dostęp?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	95	47,1%
Nie wiem	12	5,8%
Tak	95	47,1%
Razem	202	100%

26. Czy znasz podstawowe formaty plików cyfrowych i rozumiesz ich zastosowanie?

Znajomość podstawowych formatów plików cyfrowych oraz rozumienie ich zastosowania zadeklarowało 63,9% ankietowanych, co odpowiada liczbie 129 osób. Wątpliwości w tym obszarze wyraziło 19,3% badanych (39 osób), natomiast 16,8% (34 osoby) udzieliło odpowiedzi przeczącej

Sumarycznie odsetek respondentów niewykazujących kompetencji w zakresie znajomości typów plików cyfrowych i rozumiejących ich zastosowanie wynosi 36,1% ogółu badanych.

Czy znasz podstawowe formaty plików cyfrowych i rozumiesz ich zastosowanie?

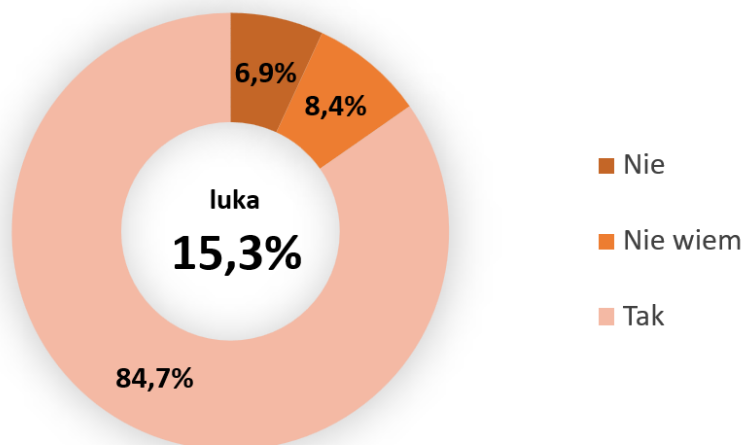

Czy znasz podstawowe formaty plików cyfrowych i rozumiesz ich zastosowanie?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	34	16,8%
Nie wiem	39	19,3%
Tak	129	63,9%
Razem	202	100%

27. Czy znasz podstawowe funkcje narzędzi do zarządzania informacjami, takie jak poczta elektroniczna (etykiety, foldery) i arkusze kalkulacyjne?

Znajomość podstawowych funkcji narzędzi do zarządzania informacjami, takich jak poczta elektroniczna czy arkusze kalkulacyjne, zadeklarowało 84,7% ankietowanych (171 osób). Wątpliwości co do swojej wiedzy wyraziło 8,4% badanych (17 osób), natomiast 6,9% (14 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej. Łącznie odsetek respondentów niepotwierdzających znajomości obsługi tych narzędzi wynosi 15,3% całej grupy ankietowanych.

Czy znasz podstawowe funkcje narzędzi do zarządzania informacjami, takie jak poczta elektroniczna (etykiety, foldery) i arkusze kalkulacyjne?

Czy znasz podstawowe funkcje narzędzi do zarządzania informacjami, takie jak poczta elektroniczna (etykiety, foldery) i arkusze kalkulacyjne?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	14	6,9%
Nie wiem	17	8,4%
Tak	171	84,7%
Razem	202	100%

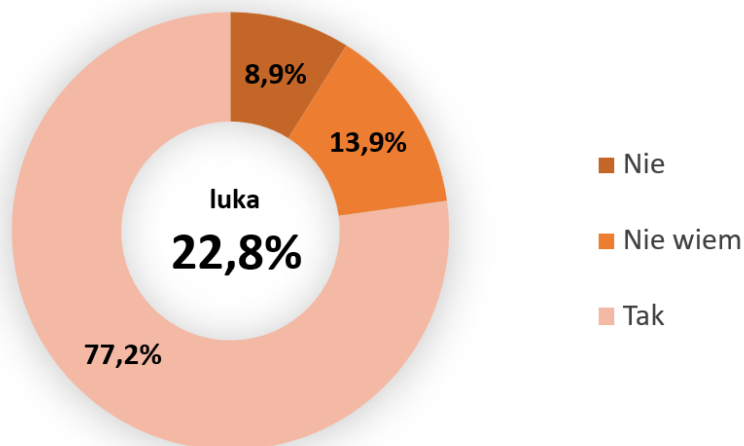
28. Czy wiesz w jakim celu i jak wykonać kopię zapasową ważnych plików i folderów?

Wiedzę dotyczącą celu oraz sposobu wykonywania kopii zapasowych ważnych plików zadeklarowało 77,2% respondentów, co stanowi grupę 156 osób.

Wątpliwości w tym zakresie wyraziło 13,9% badanych (28 osób), natomiast 8,9% (18 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Sumarycznie odsetek osób niepotwierdzających posiadania tej umiejętności wynosi 22,8% ogółu ankietowanych.

Czy wiesz w jakim celu i jak wykonać kopię zapasową ważnych plików i folderów?

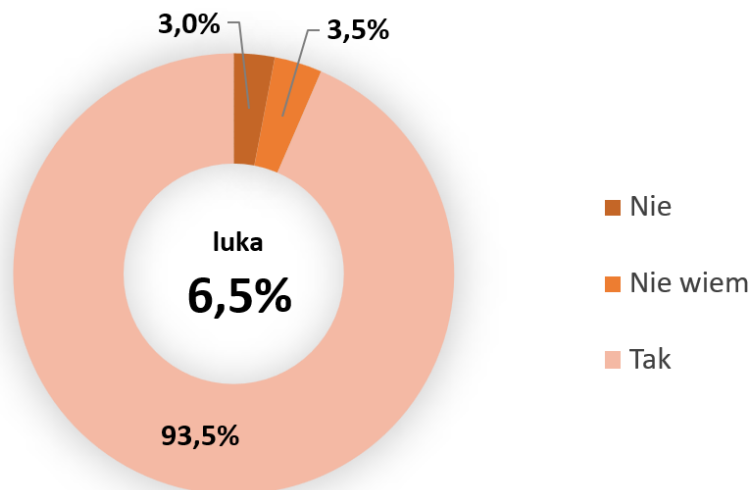
Czy wiesz w jakim celu i jak wykonać kopię zapasową ważnych plików i folderów?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	18	8,9%
Nie wiem	28	13,9%
Tak	156	77,2%
Razem	202	100%

29. Czy ważna jest dla Ciebie przejrzystość i wiarygodność prezentowanych danych cyfrowych?

Przejrzystość i wiarygodność prezentowanych danych cyfrowych uznało za istotną aż 93,5% respondentów, co odpowiada liczbie 189 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło jedynie 3,0% badanych (6 osób), a analogiczny odsetek (3,5%, 7 osób) wskazał odpowiedź "nie wiem".

Łącznie grupa osób niepotwierdzających wagi badanych aspektów stanowi 6,5% ogółu ankietowanych

Czy ważna jest dla Ciebie przejrzystość i wiarygodność prezentowanych danych cyfrowych?

Czy ważna jest dla Ciebie przejrzystość i wiarygodność prezentowanych danych cyfrowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	6	3,0%
Nie wiem	7	3,5%
Tak	189	93,5%
Razem	202	100%

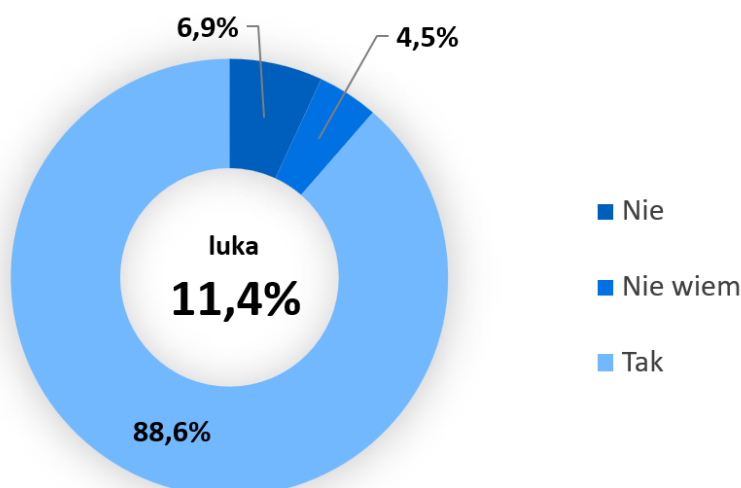
IV. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych

30. Czy wiesz, że bezpłatne usługi komunikacyjne i media społecznościowe są finansowane m.in. z reklam i sprzedaży danych użytkowników?

Świadomość mechanizmów finansowania bezpłatnych usług komunikacyjnych i mediów społecznościowych, opartych na reklamach i sprzedaży danych, zadeklarowało 88,6% respondentów (179 osób). Odpowiedzi przeczącej udzieliło 6,9% badanych (14 osób), natomiast 4,5% (9 osób) wybrało opcję "nie wiem".

Łącznie grupa osób nie posiadających wiedzy w ww. zakresie stanowi 11,4% całej grupy ankietowanych.

Czy wiesz, że bezpłatne usługi komunikacyjne i media społecznościowe są finansowane m.in. z reklam i sprzedaży danych użytkowników?

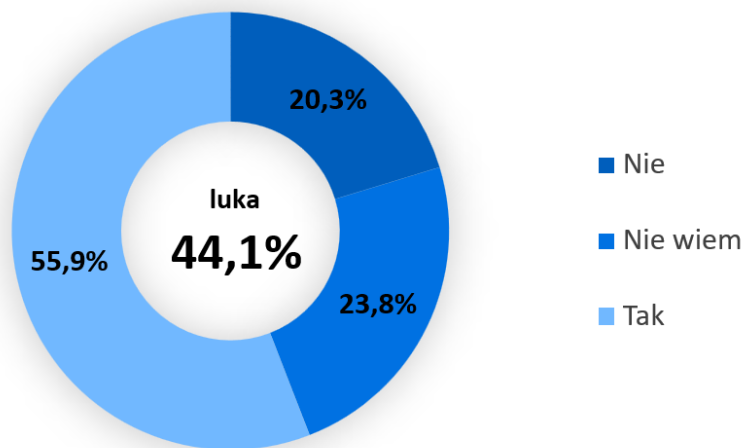
Czy wiesz, że bezpłatne usługi komunikacyjne i media społecznościowe są finansowane m.in. z reklam i sprzedaży danych użytkowników?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	14	6,9%
Nie wiem	9	4,5%
Tak	179	88,6%
Razem	202	100%

31. Czy wiesz, które narzędzia i usługi komunikacyjne są odpowiednie w zależności od kontekstu i celu komunikacji?

Znajomość doboru odpowiednich narzędzi i usług komunikacyjnych w zależności od kontekstu i celu zadeklarowało 55,9% ankieterowanych, co stanowi grupę 113 osób. Odpowiedź "nie wiem" wskazało 23,8% badanych (48 osób), natomiast 20,3% (41 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Sumarycznie odsetek respondentów niepotwierdzających kompetencji w zakresie dostosowania kanału komunikacji do sytuacji wynosi 44,1% ogółu badanych.

Czy wiesz, które narzędzia i usługi komunikacyjne są odpowiednie w zależności od kontekstu i celu komunikacji?

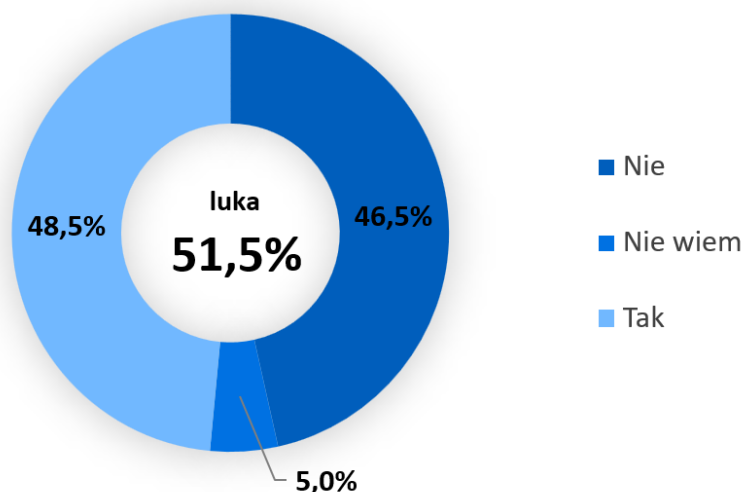
Czy wiesz, które narzędzia i usługi komunikacyjne są odpowiednie w zależności od kontekstu i celu komunikacji?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	41	20,3%
Nie wiem	48	23,8%
Tak	113	55,9%
Razem	202	100%

32. Czy potrafisz wybrać i używać różnych narzędzi komunikacji cyfrowej w zależności od celu i kontekstu komunikacji?

Umiejętność wyboru i stosowania różnych narzędzi komunikacji cyfrowej w zależności od celu potwierdziło 48,5% ankietowanych (98 osób). Niemal identyczna liczba respondentów (46,5%, czyli 94 osoby) zadeklarowała brak tej kompetencji, przy 5,0% (10 osób) niezdecydowanych.

W rezultacie łączny odsetek osób niepotwierdzających umiejętności doboru kanałów komunikacji w zależności od kontekstu stanowi ponad połowę (51,5%) badanej grupy ankietowanych.

Czy potrafisz wybrać i używać różnych narzędzi komunikacji cyfrowej w zależności od celu i kontekstu komunikacji?

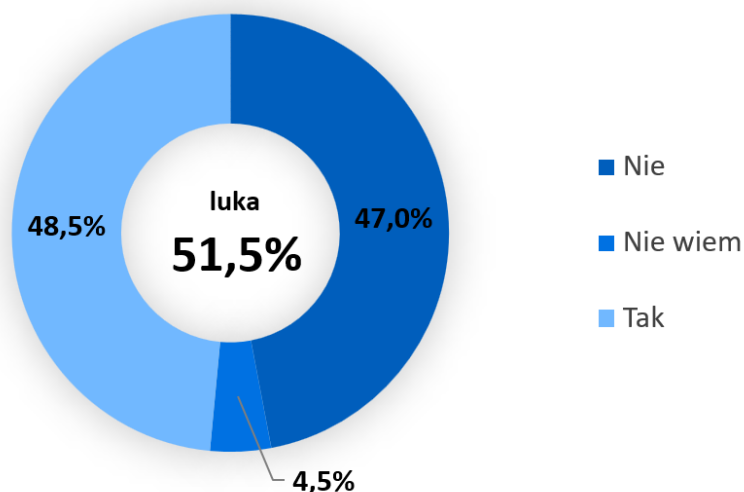
Czy potrafisz wybrać i używać różnych narzędzi komunikacji cyfrowej w zależności od celu i kontekstu komunikacji?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	94	46,5%
Nie wiem	10	5,0%
Tak	98	48,5%
Razem	202	100%

33. Czy stosujesz narzędzia komunikacji cyfrowej odpowiednio do okoliczności i celu?

Stosowanie narzędzi komunikacji cyfrowej adekwatnych do okoliczności i celu zadeklarowało 48,5% ankietowanych, co stanowi grupę 98 osób. Bardzo zbliżona liczebnie grupa, obejmująca 47,0% badanych (95 osób), udzieliła odpowiedzi przeczącej, natomiast 4,5% (9 osób) nie potrafiło określić swojego działania w tym zakresie.

Oznacza to, że łączny odsetek respondentów niepotwierdzających stosowania odpowiednich narzędzi w praktyce wynosi 51,5% ogółu badanych.

Czy stosujesz narzędzia komunikacji cyfrowej odpowiednio do okoliczności i celu?

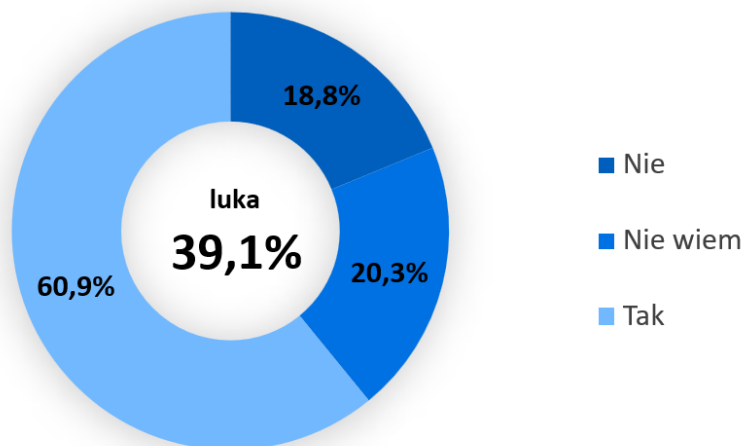
Czy stosujesz narzędzia komunikacji cyfrowej odpowiednio do okoliczności i celu?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	95	47,0%
Nie wiem	9	4,5%
Tak	98	48,5%
Razem	202	100%

34. Czy wiesz, że język komunikacji cyfrowej powinien być dostosowany do odbiorcy, użytego narzędzia i kontekstu?

Świadomość konieczności dostosowania języka komunikacji cyfrowej do odbiorcy, narzędzia i kontekstu zadeklarowało 60,9% ankietowanych, co stanowi grupę 123 osób. Odpowiedź "nie wiem" wybrało 20,3% badanych (41 osób), podczas gdy 18,8% (38 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Łącznie odsetek respondentów niepotwierdzających wiedzy na ten temat wynosi 39,1% całej grupy ankietowanych.

Czy wiesz, że język komunikacji cyfrowej powinien być dostosowany do odbiorcy, użytego narzędzia i kontekstu?

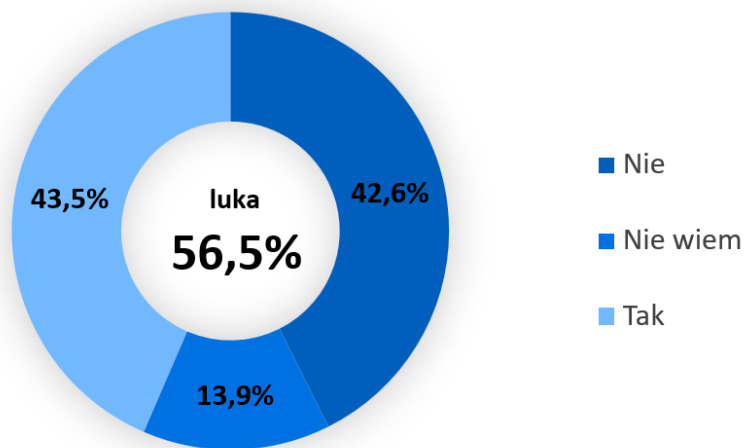
Czy wiesz, że język komunikacji cyfrowej powinien być dostosowany do odbiorcy, użytego narzędzia i kontekstu?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	38	18,9%
Nie wiem	41	20,3%
Tak	123	60,9%
Razem	202	100%

35. Czy potrafisz dostosować język komunikacji cyfrowej do odbiorcy i sytuacji?

Umiejętność dostosowania języka komunikacji cyfrowej do odbiorcy i sytuacji zadeklarowało 43,5% respondentów (88 osób). Niemal identycznie liczna grupa – 42,6% badanych (86 osób) – udzieliła odpowiedzi przeczącej, natomiast 13,9% (28 osób) nie potrafiło określić swojej biegłości w tym zakresie.

Oznacza to, że łączny odsetek osób niepotwierdzających posiadania tej kompetencji stanowi większość (56,5%) badanej grupy ankietowanych.

Czy potrafisz dostosować język komunikacji cyfrowej do odbiorcy i sytuacji?

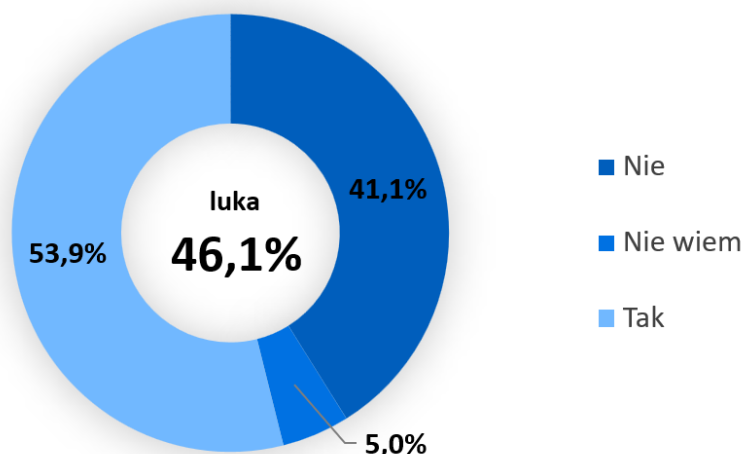
Czy potrafisz dostosować język komunikacji cyfrowej do odbiorcy i sytuacji?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	86	42,6%
Nie wiem	28	13,9%
Tak	88	43,5%
Razem	202	100%

36. Czy jesteś otwarty na dostosowanie języka i narzędzi komunikacji tak, aby była zrozumiała dla odbiorców?

Otwartość na dostosowanie języka i narzędzi komunikacji w celu zapewnienia jej zrozumiałości dla odbiorców zadeklarowało 53,9% respondentów, co stanowi grupę 109 osób. Znaczący odsetek badanych, wynoszący 41,1% (83 osoby), udzielił odpowiedzi przeczącej, natomiast 5,0% (10 osób) wskazało brak pewności.

Łącznie grupa osób niewykazujących chęci adaptacji sposobu komunikacji stanowi 46% ogółu ankietowanych.

Czy jesteś otwarty na dostosowanie języka i narzędzi komunikacji tak, aby była zrozumiała dla odbiorców?

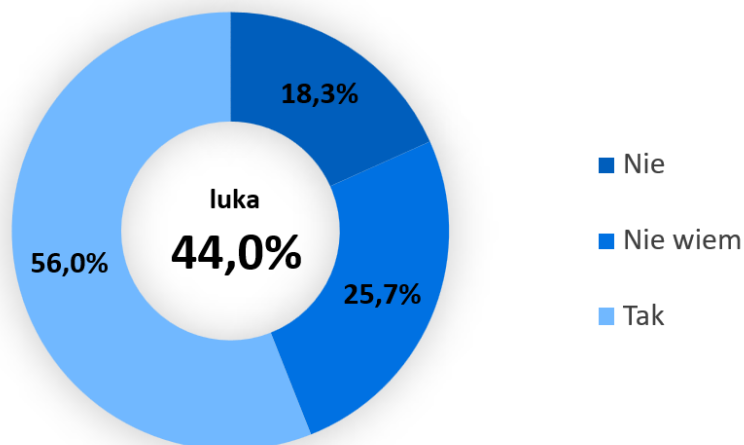
Czy jesteś otwarty na dostosowanie języka i narzędzi komunikacji tak, aby była zrozumiała dla odbiorców?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	83	41,1%
Nie wiem	10	5,0%
Tak	109	53,9%
Razem	202	100%

37. Czy potrafisz rozpoznać, czy komunikujesz się z człowiekiem, czy z agentem konwersacyjnym (chatbotem) opartym na sztucznej inteligencji?

Umiejętność odróżnienia komunikacji z człowiekiem od interakcji z agentem opartym na sztucznej inteligencji (chatbotem) zadeklarowało 56,0% respondentów, co stanowi grupę 113 osób. Co czwarty badany (25,7%, czyli 52 osoby) wyraził niepewność w tej kwestii, natomiast 18,3% (37 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Sumarycznie grupa osób niemających tej kompetencji wynosi 44,0% ogółu ankietowanych.

Czy potrafisz rozpoznać, czy komunikujesz się z człowiekiem, czy z agentem konwersacyjnym (chatbotem) opartym na sztucznej inteligencji?

Czy potrafisz rozpoznać, czy komunikujesz się z człowiekiem, czy z agentem konwersacyjnym (chatbotem) opartym na sztucznej inteligencji?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	37	18,3%
Nie wiem	52	25,7%
Tak	113	56,0%
Razem	202	100%

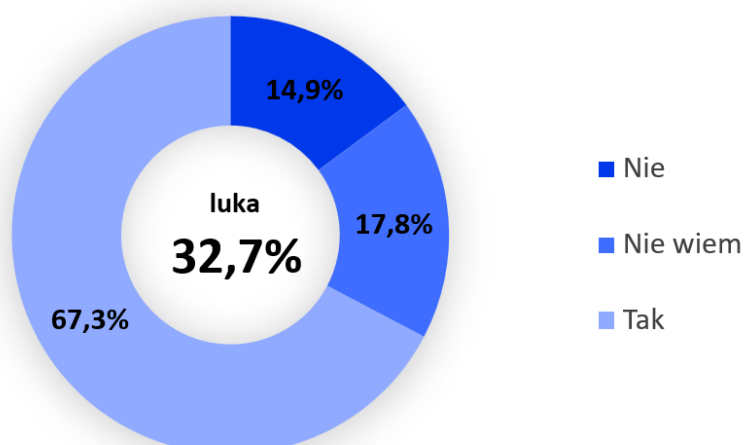
V. Dzielenie się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych

38. Czy znasz podstawowe narzędzia i technologie do udostępniania danych i plików?

Znajomość podstawowych narzędzi i technologii służących do udostępniania danych i plików potwierdziło 67,3% respondentów, co stanowi grupę 136 osób. Wątpliwości co do swojej wiedzy wyraziło 17,8% badanych (36 osób), natomiast 14,9% (30 osób) zadeklarowało brak znajomości tych rozwiązań.

Łącznie grupa osób niepotwierdzających kompetencji w obszarze udostępniania zasobów cyfrowych stanowi 32,7% całej grupy ankietowanych.

Czy znasz podstawowe narzędzia i technologie do udostępniania danych i plików?

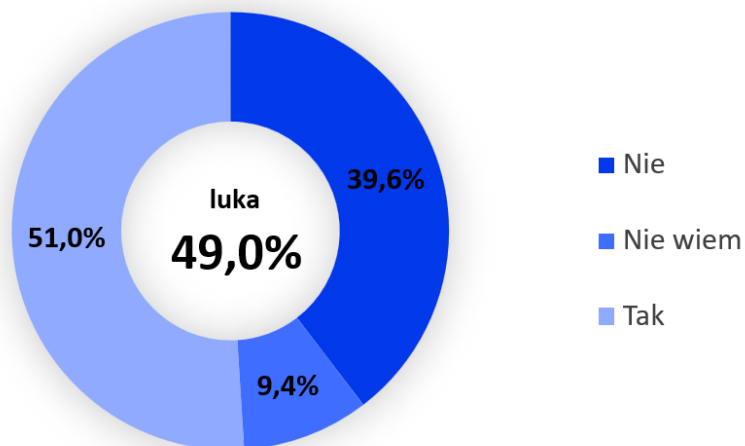
Czy znasz podstawowe narzędzia i technologie do udostępniania danych i plików?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	30	14,9%
Nie wiem	36	17,8%
Tak	136	67,3%
Razem	202	100%

39. Czy potrafisz udostępnić i wyświetlać informacje ze swojego urzędnia podczas spotkań/sesji online?

Umiejętność udostępniania i wyświetlania informacji ze swojego urzędnia podczas sesji online zadeklarowało 51,0% respondentów, co stanowi grupę 103 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 39,6% badanych (80 osób), natomiast 9,4% (19 osób) wskazało opcję "nie wiem".

Łącznie odsetek osób niepotwierdzających posiadanie tych kompetencji wynosi niemal połowę (49,0%) ogółu ankietowanych.

Czy potrafisz udostępnić i wyświetlać informacje ze swojego urzędnia podczas spotkań/sesji online?

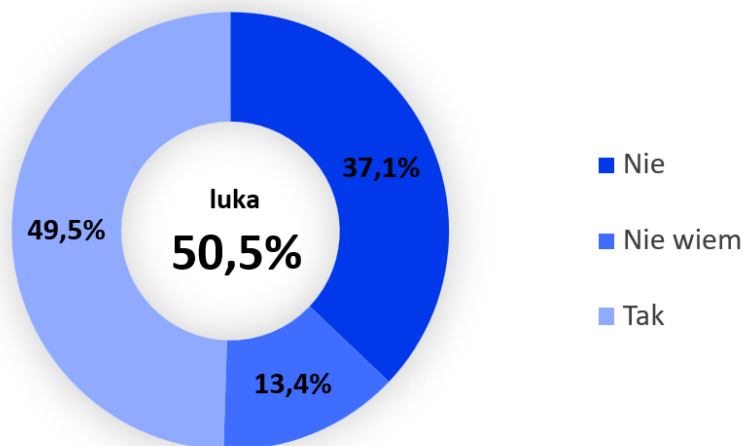
Czy potrafisz udostępnić i wyświetlać informacje ze swojego urzędnia podczas spotkań/sesji online?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	80	39,6%
Nie wiem	19	9,4%
Tak	103	51,0%
Razem	202	100%

40. Czy potrafisz samodzielnie dobrać i wykorzystać odpowiednie narzędzia cyfrowe do dzielenia się danymi i treściami?

Umiejętność samodzielnego doboru i wykorzystania odpowiednich narzędzi cyfrowych do dzielenia się danymi zadeklarowała prawie połowa ankieterowanych (49,5%, czyli 100 osób). Odpowiedzi przeczącej udzieliło 37,1% badanych (75 osób), natomiast 13,4% (27 osób) wskazało brak pewności odnośnie tej umiejętności.

Oznacza to, że grupa osób niepotwierdzających posiadania tej kompetencji jest równa grupie deklarującej jej posiadanie i wynosi łącznie 50,5% ogółu respondentów.

Czy potrafisz samodzielnie dobrać i wykorzystać odpowiednie narzędzia cyfrowe do dzielenia się danymi i treściami?

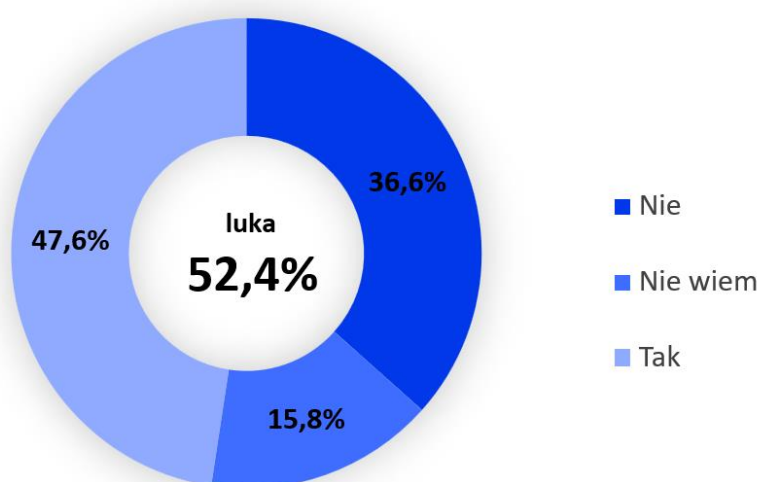
Czy potrafisz samodzielnie dobrać i wykorzystać odpowiednie narzędzia cyfrowe do dzielenia się danymi i treściami?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	75	37,1%
Nie wiem	27	13,4%
Tak	100	49,5%
Razem	202	100%

41. Czy potrafisz udostępniać pliki i linki w sposób bezpieczny?

Umiejętność bezpiecznego udostępniania plików i linków zadeklarowało 47,6% respondentów, co stanowi grupę 96 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 36,6% badanych (74 osoby), natomiast 15,8% (32 osoby) nie miało pewności co do swoich kompetencji w tym zakresie.

Łączny odsetek osób niepotwierdzających biegłości w bezpiecznym dzieleniu się zasobami stanowi większość (52,4%) ogółu ankietowanych.

Czy potrafisz udostępniać pliki i linki w sposób bezpieczny?

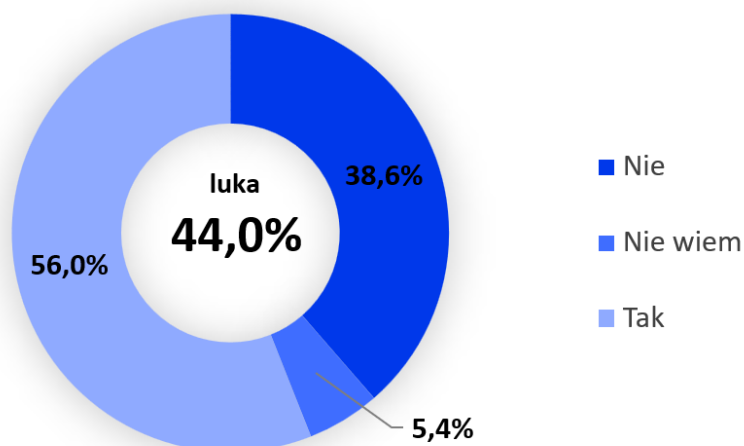
Czy potrafisz udostępniać pliki i linki w sposób bezpieczny?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	74	36,6%
Nie wiem	32	15,8%
Tak	96	47,6%
Razem	202	100%

42. Czy jesteś otwarty na dzielenie się treściami cyfrowymi, które mogą być interesujące i przydatne dla innych osób?

Otwartość na dzielenie się treściami cyfrowymi, które mogą być interesujące i przydatne dla innych, zadeklarowało 56,0% respondentów (113 osób). Wyraźną niechęć w tym zakresie wyraziło 38,6% badanych (78 osób), przy niewielkim odsetku 5,4% (11 osób) niezdecydowanych.

Sumarycznie grupa osób niepotwierdzających gotowości do dzielenia się interesującymi i przydatnymi materiałami i zasobami stanowi 44,0% całej grupy ankietowanych.

Czy jesteś otwarty na dzielenie się treściami cyfrowymi, które mogą być interesujące i przydatne dla innych osób?

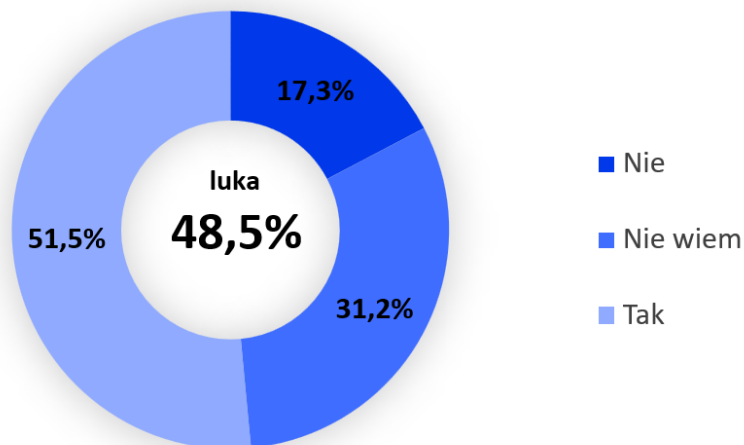

Czy jesteś otwarty na dzielenie się treściami cyfrowymi, które mogą być interesujące i przydatne dla innych osób?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	78	38,6%
Nie wiem	11	5,4%
Tak	113	56,0%
Razem	202	100%

43. Czy wiesz, jakie formaty plików są powszechnie używane i jak wpływają na udostępnianie?

Znajomość powszechnie używanych formatów plików oraz ich wpływu na proces udostępniania zadeklarowało – 51,5% ankietowanych, co stanowi grupę 104 osób. Uwagę zwraca wysoki odsetek osób niezdecydowanych (31,2%, czyli 63 osoby), natomiast 17,3% badanych (35 osób) wskazało brak wiedzy w tym zakresie.

Czy wiesz, jakie formaty plików są powszechnie używane i jak wpływają na udostępnianie?

Oznacza to, że niemal połowa respondentów (48,5%) nie potwierdza posiadania ww. kompetencji w tym zakresie.

Czy wiesz, jakie formaty plików są powszechnie używane i jak wpływają na udostępnianie?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	35	17,3%
Nie wiem	63	31,2%
Tak	104	51,5%
Razem	202	100%

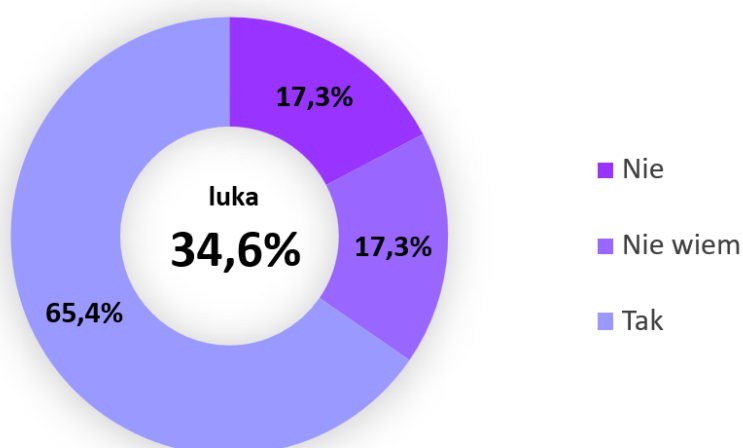
VI. Netykieta

44. Czy znasz znaczenie komunikatów niewerbalnych (np. emotikon) używanych w środowiskach cyfrowych?

Znajomość znaczenia komunikatów niewerbalnych (np. emotikon) stosowanych w środowiskach cyfrowych zadeklarowało 65,4% respondentów, co odpowiada liczbie 132 osób. Pozostałe odpowiedzi rozłożyły się idealnie równomiernie: zarówno brak wiedzy w tym zakresie, jak i niepewność zadeklarowało po 17,3% badanych (po 35 osób).

Łącznie odsetek osób niepotwierdzających biegłości w tym zakresie wynosi 34,6% ogółu ankietowanych.

Czy znasz znaczenie komunikatów niewerbalnych (np. emotikon) używanych w środowiskach cyfrowych?

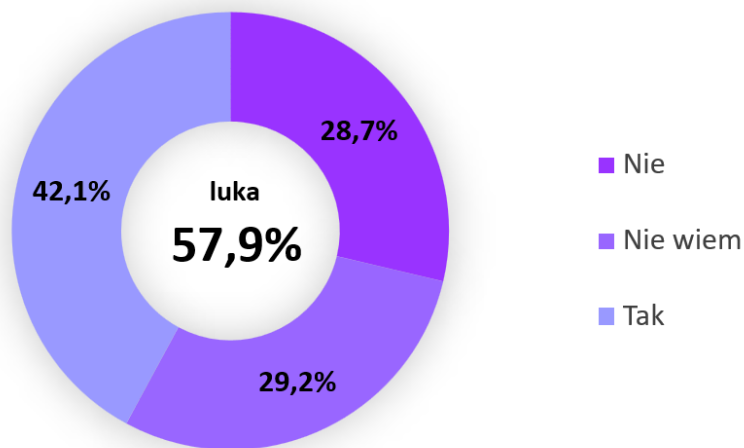
Czy znasz znaczenie komunikatów niewerbalnych (np. emotikon) używanych w środowiskach cyfrowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	35	17,3%
Nie wiem	35	17,3%
Tak	132	65,4%
Razem	202	100%

45. Czy znasz zasady zachowania (netykiety) podczas korzystania z technologii cyfrowych?

Znajomość zasad zachowania podczas korzystania z technologii cyfrowych (netykiety) zadeklarowało 42,1% respondentów (85 osób). Grupy osób udzielających odpowiedzi przeczącej oraz niezdecydowanych są niemal równe liczebnie – wynoszą odpowiednio 28,7% (58 osób) i 29,2% (59 osób).

Oznacza to, że wyraźna większość badanych (57,9%) nie potwierdza posiadania wiedzy w tym zakresie.

Czy znasz zasady zachowania (netykiety) podczas korzystania z technologii cyfrowych?

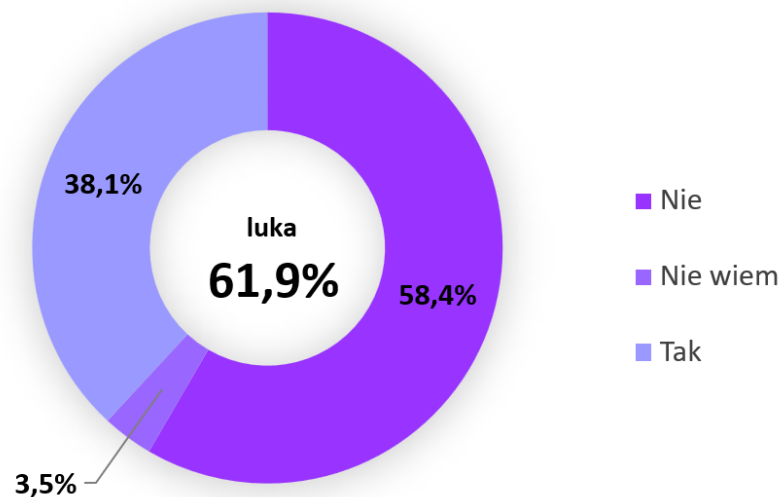
Czy znasz zasady zachowania (netykiety) podczas korzystania z technologii cyfrowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	58	28,7%
Nie wiem	59	29,2%
Tak	85	42,1%
Razem	202	100%

46. Czy potrafisz komunikować się cyfrowo, przestrzegając zasad netykiety?

Umiejętność komunikacji cyfrowej z zachowaniem zasad netykiety zadeklarowało jedynie 38,1% respondentów, co stanowi grupę 77 osób. Zdecydowana większość badanych – aż 58,4% (118 osób) – udzieliła odpowiedzi przeczącej, a marginalny odsetek 3,5% (7 osób) pozostał niezdecydowany.

Oznacza to, że łączny odsetek osób nieposiadających umiejętności w tym zakresie stanowi 61,9% całej grupy ankietowanych.

Czy potrafisz komunikować się cyfrowo, przestrzegając zasad netykiety?

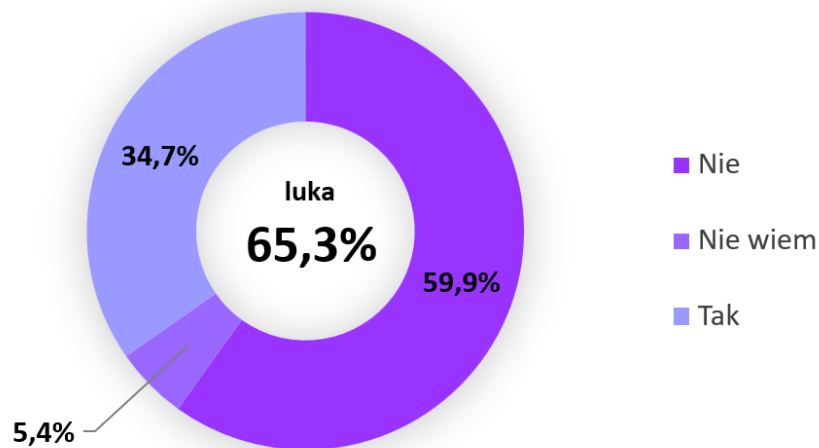
Czy potrafisz komunikować się cyfrowo, przestrzegając zasad netykiety?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	118	58,4%
Nie wiem	7	3,5%
Tak	77	38,1%
Razem	202	100%

47. Czy potrafisz rozpoznać naruszenia netykiety i podjąć odpowiednie kroki (np. zignorować, zwrócić uwagę, zgłosić)?

Umiejętność rozpoznawania naruszeń netykiety oraz podejmowania adekwatnych kroków (takich jak zgłoszenie czy zwrócenie uwagi) zadeklarowało jedynie 34,7% respondentów, co stanowi grupę 70 osób. Dominującą postawą jest brak tej kompetencji – aż 59,9% badanych (121 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej, a 5,4% (11 osób) wyraziło niepewność.

Oznacza to, że łącznie blisko dwie trzecie ankietowanych (65,3%) nie potwierdza gotowości do właściwego rozpoznania i reagowania na niepożądane zachowania w sieci naruszających netykietę.

Czy potrafisz rozpoznać naruszenia netykiety i podjąć odpowiednie kroki (np. zignorować, zwrócić uwagę, zgłosić)?

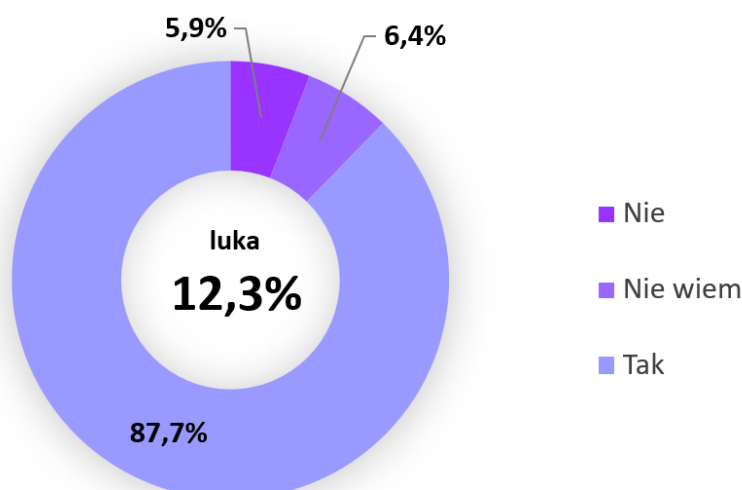
Czy potrafisz rozpoznać naruszenia netykiety i podjąć odpowiednie kroki (np. zignorować, zwrócić uwagę, zgłosić)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	121	59,9%
Nie wiem	11	5,4%
Tak	70	34,7%
Razem	202	100%

48. Czy wiesz, że niewłaściwe zachowanie online mogą mieć negatywne konsekwencje?

Świadomość, że niewłaściwe zachowanie online może prowadzić do negatywnych konsekwencji, zadeklarowała zdecydowana większość respondentów – aż 87,7%, co stanowi grupę 177 osób. Pozostałe odpowiedzi rozłożyły się równomiernie: odpowiedź przeczącą wskazało 5,9% (12 osób), a brak wiedzy wskazało 6,4% (13 osób) badanych.

Łącznie odsetek osób niepotwierdzających świadomości potencjalnych skutków niewłaściwych zachowań wynosi 12,3% całej grupy ankietowanych.

Czy wiesz, że niewłaściwe zachowanie online mogą mieć negatywne konsekwencje?

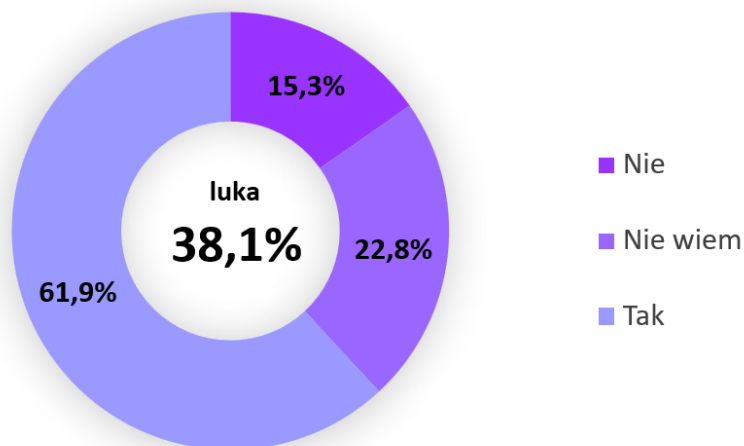
Czy wiesz, że niewłaściwe zachowanie online mogą mieć negatywne konsekwencje?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	12	5,9%
Nie wiem	13	6,4%
Tak	177	87,7%
Razem	202	100%

49. Czy jesteś skłonny do przyjęcia empatycznej perspektywy w komunikacji cyfrowej?

Gotowość do przyjęcia empatycznego podejścia w komunikacji cyfrowej zadeklarowało 61,9% respondentów, co stanowi grupę 125 osób. Niemal co czwarty badany (22,8%, czyli 46 osób) nie potrafił określić swojej postawy w tym zakresie, natomiast 15,3% (31 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Sumarycznie odsetek osób niepotwierdzających jednoznacznej chęci zachowania empatycznej perspektywy w komunikacji cyfrowej wynosi 38,1% ogółu ankietowanych.

Czy jesteś skłonny do przyjęcia empatycznej perspektywy w komunikacji cyfrowej?

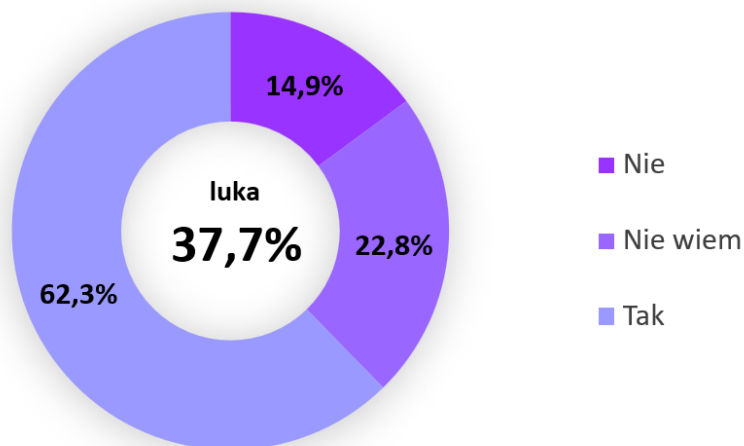
Czy jesteś skłonny do przyjęcia empatycznej perspektywy w komunikacji cyfrowej?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	31	15,3%
Nie wiem	46	22,8%
Tak	125	61,9%
Razem	202	100%

50. Czy wiesz, jak postępować, aby przestać otrzymywać niechciane wiadomości (np. spam)?

Znajomość sposobów postępowania w celu ograniczenia otrzymywania niechcianych wiadomości (spamu) zadeklarowało 62,3% respondentów, co stanowi grupę 126 osób. Wyraźny odsetek badanych, wynoszący 22,8% (46 osób), wskazał na brak pewności w tym zakresie, natomiast 14,9% (30 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Łącznie grupa osób niepotwierdzających posiadania wiedzy na ten temat stanowi 37,7% ogółu ankietowanych.

Czy wiesz, jak postępować, aby przestać otrzymywać niechciane wiadomości (np. spam)?

Czy wiesz, jak postępować, aby przestać otrzymywać niechciane wiadomości (np. spam)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	30	14,9%
Nie wiem	46	22,8%
Tak	126	62,3%
Razem	202	100%

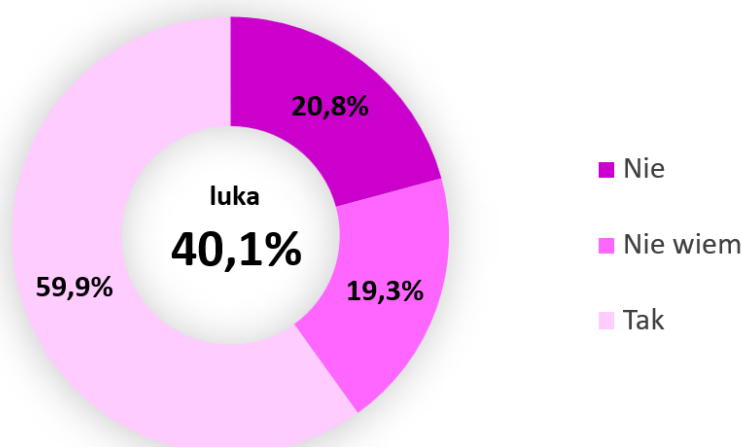
VII. Tworzenie treści cyfrowych

51. Czy wiesz jakich programów używać do sporządzania dokumentów urzędowych, finansowych i sprawozdań?

Wiedzę na temat oprogramowania odpowiedniego do sporządzania dokumentów urzędowych, finansowych i sprawozdań zadeklarowało 59,9% ankietowanych, co stanowi grupę 121 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 20,8% badanych (42 osoby), natomiast zbliżony odsetek – 19,3% (39 osób) – wskazał na brak wiedzy w tym zakresie.

Łącznie grupa osób niepotwierdzających znajomości narzędzi niezbędnych do tworzenia formalnej dokumentacji wynosi 40,1% całej grupy ankietowanych.

Czy wiesz jakich programów używać do sporządzania dokumentów urzędowych, finansowych i sprawozdań?

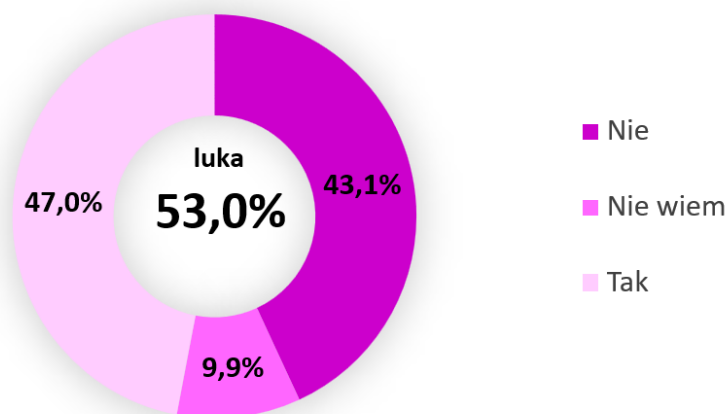
Czy wiesz jakich programów używać do sporządzania dokumentów urzędowych, finansowych i sprawozdań?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	42	20,8%
Nie wiem	39	19,3%
Tak	121	59,9%
Razem	202	100%

52. Czy potrafisz sporządzać podstawowe dokumenty finansowe, sprawozdania i pisma urzędowe w odpowiednich programach, dbając o ich czytelną strukturę?

Umiejętność sporządzania podstawowych dokumentów finansowych, sprawozdań i pism urzędowych w odpowiednich programach z zachowaniem czytelnej struktury zadeklarowało 47,0% respondentów, co stanowi grupę 95 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliła zbliżona liczebnie grupa 43,1% badanych (87 osób), natomiast 9,9% (20 osób) wskazało brak pewności.

Oznacza to, że łącznie ponad połowa ankietowanych (53,0%) nie potwierdza umiejętności w tym zakresie.

Czy potrafisz sporządzać podstawowe dokumenty finansowe, sprawozdania i pisma urzędowe w odpowiednich programach, dbając o ich czytelną strukturę?

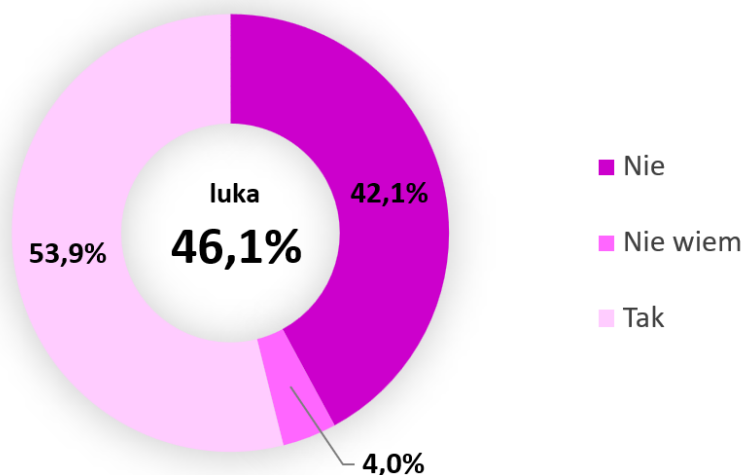
Czy potrafisz sporządzać podstawowe dokumenty finansowe, sprawozdania i pisma urzędowe w odpowiednich programach, dbając o ich czytelną strukturę?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	87	43,1%
Nie wiem	20	9,9%
Tak	95	47,0%
Razem	202	100%

53. Czy jesteś chętny do aktywnego wykorzystywania edytora tekstu i arkuszy kalkulacyjnych w swojej pracy Skarbnika?

Chęć aktywnego wykorzystywania edytora tekstu i arkuszy kalkulacyjnych w pracy Skarbnika zadeklarowało 53,9% respondentów, co stanowi grupę 109 osób. Istotny odsetek badanych, wynoszący 42,1% (85 osób), udzielił odpowiedzi przeczącej, natomiast zaledwie 4,0% (8 osób) nie miało zdania w tej kwestii.

Oznacza to, że łącznie niemal połowa ankietowanych (46,1%) nie wykazuje gotowości do stosowania edytora tekstu i arkuszy kalkulacyjnych w swojej pracy Skarbnika.

Czy jesteś chętny do aktywnego wykorzystywania edytora tekstu i arkuszy kalkulacyjnych w swojej pracy Skarbnika?

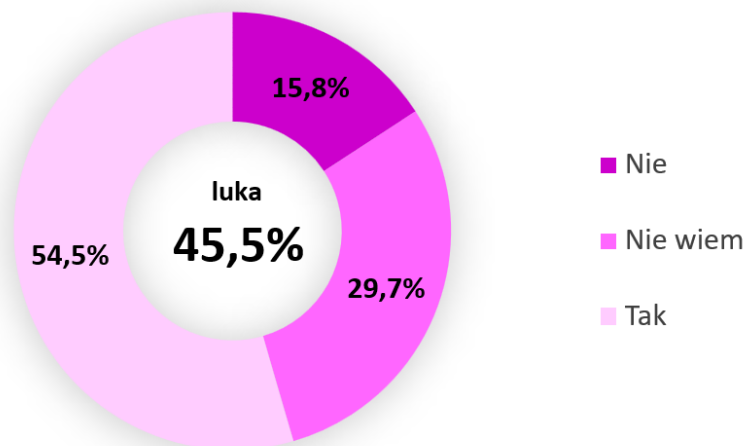
Czy jesteś chętny do aktywnego wykorzystywania edytora tekstu i arkuszy kalkulacyjnych w swojej pracy Skarbnika?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	85	42,1%
Nie wiem	8	4,0%
Tak	109	53,9%
Razem	202	100%

54. Czy znasz podstawowe rodzaje treści cyfrowych i ich najczęściej używane formaty?

Znajomość podstawowych rodzajów treści cyfrowych i ich najczęściej używanych formatów zadeklarowała ponad połowa respondentów – 54,5%, co stanowi grupę 110 osób. Uwagę zwraca jednak znaczący odsetek osób niezdecydowanych – aż 29,7% badanych (60 osób) wskazało odpowiedź „nie wiem”, natomiast 15,8% (32 osoby) przyznało, że nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Oznacza to, że łącznie blisko połowa ankietowanych (45,5%) nie potwierdza kompetencji w zakresie rozpoznawania typów i formatów treści cyfrowych.

Czy znasz podstawowe rodzaje treści cyfrowych i ich najczęściej używane formaty?

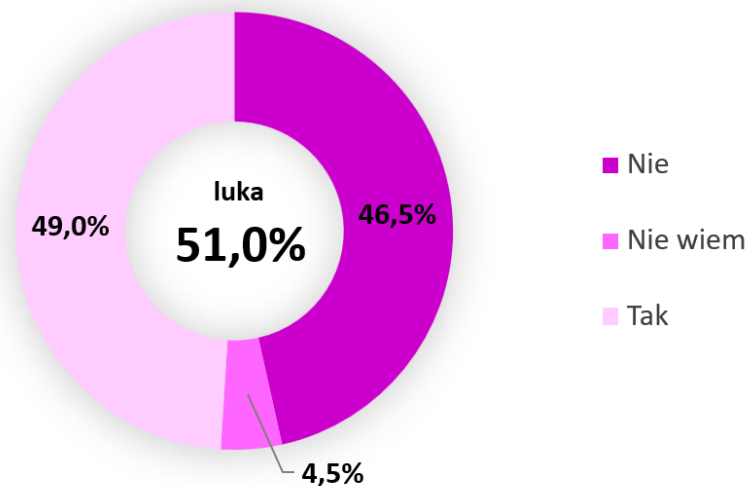
Czy znasz podstawowe rodzaje treści cyfrowych i ich najczęściej używane formaty?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	32	15,8%
Nie wiem	60	29,7%
Tak	110	54,5%
Razem	202	100%

55. Czy znasz podstawową strukturę, układ treści cyfrowych dokumentów, aby były czytelne i użyteczne (np: pismo urzędowe)?

Znajomość podstawowej struktury i układu treści cyfrowych dokumentów aby były one czytelne i użyteczne, takich jak pisma urzędowe, zadeklarowało 49,0% respondentów, co stanowi grupę 99 osób. Niemal równie liczna grupa – 46,5% badanych (94 osoby) – udzieliła odpowiedzi przeczącej, przy niewielkim odsetku 4,5% (9 osób) niezdecydowanych.

Oznacza to, że pomimo znacznej liczby odpowiedzi twierdzących, łączna liczba osób niepotwierdzających kompetencji w tym zakresie stanowi nieznaczną większość (51,0%) grupy ankietowanych.

Czy znasz podstawową strukturę, układ treści cyfrowych dokumentów, aby były czytelne i użyteczne (np: pismo urzędowe)?

Czy znasz podstawową strukturę, układ treści cyfrowych dokumentów, aby były czytelne i użyteczne (np: pismo urzędowe)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	94	46,5%
Nie wiem	9	4,5%
Tak	99	49,0%
Razem	202	100%

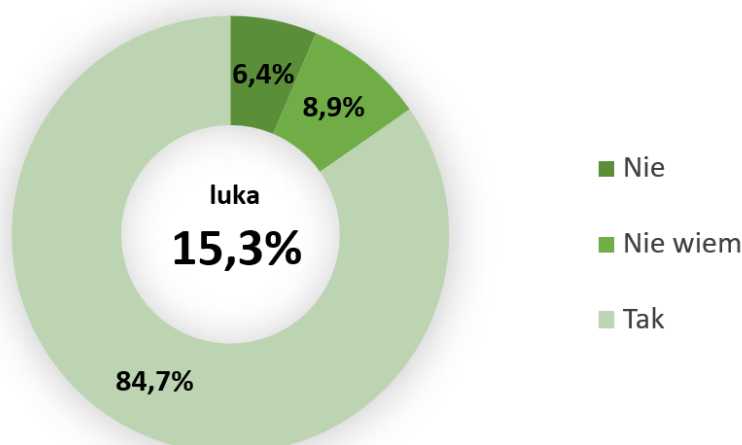
VIII. Narzędzia służące ochronie

56. Czy znasz podstawowe środki ochrony urządzeń cyfrowych (np. hasło, szyfrowanie) w celu zabezpieczenia danych?

Znajomość podstawowych środków ochrony urządzeń cyfrowych (takich jak hasła czy szyfrowanie) w celu zabezpieczenia danych zadeklarowała zdecydowana większość respondentów – aż 84,7%, co stanowi grupę 171 osób. Wątpliwości w tym zakresie wyraziło 8,9% badanych (18 osób), natomiast zaledwie 6,4% (13 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Oznacza to, że łącznie tylko 15,3% ankietowanych nie potwierdza wiedzy w tym zakresie.

Czy znasz podstawowe środki ochrony urządzeń cyfrowych (np. hasło, szyfrowanie) w celu zabezpieczenia danych?

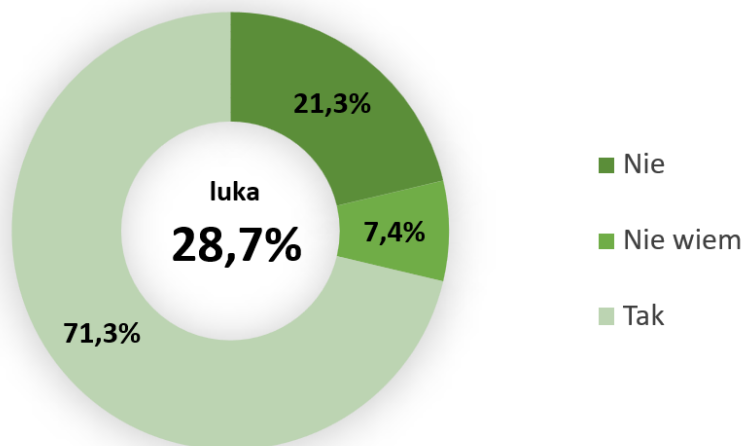
Czy znasz podstawowe środki ochrony urządzeń cyfrowych (np. hasło, szyfrowanie) w celu zabezpieczenia danych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	13	6,4%
Nie wiem	18	8,9%
Tak	171	84,7%
Razem	202	100%

57. Czy rozumiesz znaczenie regularnego aktualizowania systemu operacyjnego i aplikacji dla bezpieczeństwa?

Zrozumienie znaczenia regularnego aktualizowania systemu operacyjnego i aplikacji dla bezpieczeństwa zadeklarowała wyraźna większość respondentów – 71,3%, co stanowi grupę 144 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 21,3% badanych (43 osoby), natomiast 7,4% (15 osób) wskazało brak pewności.

Oznacza to, że łącznie 28,7% ankietowanych nie potwierdza świadomości roli regularnych aktualizacji systemu operacyjnego dla bezpieczeństwa cyfrowego.

Czy rozumiesz znaczenie regularnego aktualizowania systemu operacyjnego i aplikacji dla bezpieczeństwa?

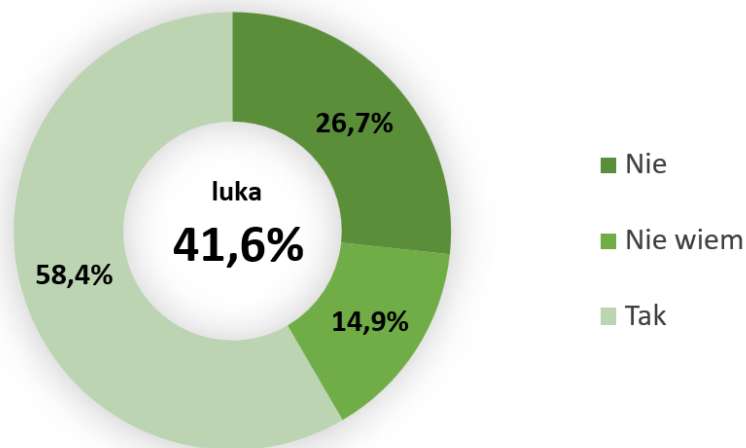
Czy rozumiesz znaczenie regularnego aktualizowania systemu operacyjnego i aplikacji dla bezpieczeństwa?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	43	21,3%
Nie wiem	15	7,4%
Tak	144	71,3%
Razem	202	100%

58. Czy potrafisz stosować strategię bezpiecznego tworzenia i zarządzania hasłami?

Umiejętność stosowania strategii bezpiecznego tworzenia i zarządzania hasłami zadeklarowało 58,4% respondentów, co stanowi grupę 118 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 26,7% badanych (54 osoby), natomiast 14,9% (30 osób) wskazało brak pewności.

Oznacza to, że łącznie znacząca grupa ankietowanych (41,6%) nie potwierdza posiadania kompetencji w tym zakresie.

Czy potrafisz stosować strategię bezpiecznego tworzenia i zarządzania hasłami?

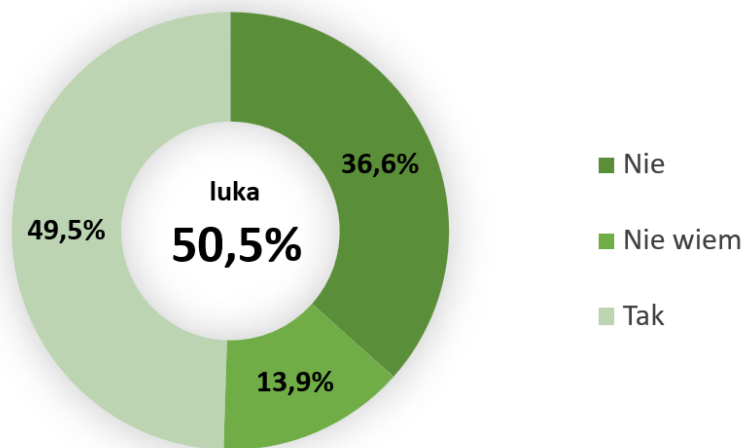
Czy potrafisz stosować strategię bezpiecznego tworzenia i zarządzania hasłami?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	54	26,7%
Nie wiem	30	14,9%
Tak	118	58,4%
Razem	202	100%

59. Czy potrafisz instalować i aktywować podstawowe oprogramowanie zabezpieczające?

Umiejętność instalowania i aktywowania podstawowego oprogramowania zabezpieczającego zadeklarowała blisko połowa respondentów – 49,5%, co stanowi grupę 100 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 36,6% badanych (74 osoby), natomiast 13,9% (28 osób) wskazało brak pewności.

Oznacza to, że grupa osób niepotwierdzających posiadania tej kompetencji stanowi połowę (50,5%) badanej grupy ankietowanych.

Czy potrafisz instalować i aktywować podstawowe oprogramowanie zabezpieczające?

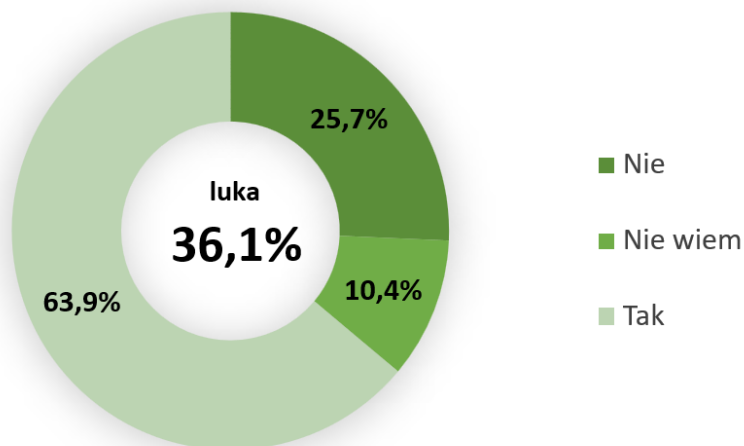
Czy potrafisz instalować i aktywować podstawowe oprogramowanie zabezpieczające?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	74	36,6%
Nie wiem	28	13,9%
Tak	100	49,5%
Razem	202	100%

60. Czy potrafisz aktywować uwierzytelnianie dwuskładnikowe (np. do bankowości, poczty)?

Umiejętność aktywowania uwierzytelniania dwuskładnikowego (np. w systemach bankowych czy pocztowych) zadeklarowała wyraźna większość respondentów – 63,9%, co stanowi grupę 129 osób. Odpowiedzi przeczącej udzieliło 25,7% badanych (52 osoby), natomiast co dziesiąty ankietowany (10,4%, czyli 21 osób) wskazał brak pewności.

Oznacza to, że łącznie 36,1% grupy ankietowanych nie potwierdza posiadania tej umiejętności.

Czy potrafisz aktywować uwierzytelnianie dwuskładnikowe (np. do bankowości, poczty)?

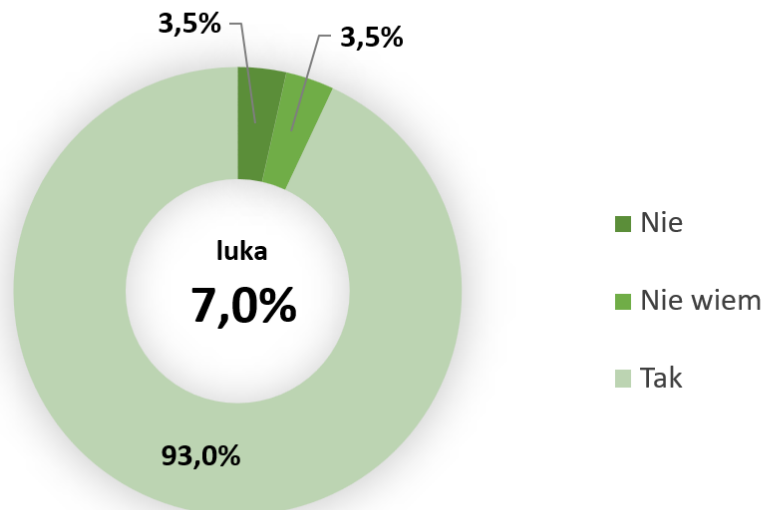

Czy potrafisz aktywować uwierzytelnianie dwuskładnikowe (np. do bankowości, poczty)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	52	25,7%
Nie wiem	21	10,4%
Tak	129	63,9%
Razem	202	100%

61. Czy jesteś świadomy/a różnych rodzajów zagrożeń cyfrowych (np. kradzież tożsamości, oszustwa)?

Świadomość różnych rodzajów zagrożeń cyfrowych (takich jak kradzież tożsamości czy oszustwa) zadeklarowała większość respondentów – 93,0%, co stanowi grupę 188 osób. Odpowiedzi pozostałych grup jest znacząco mniej: zarówno odpowiedź przeczącą, jak i brak pewności wskazało po 3,5% badanych (po 7 osób).

Czy jesteś świadomy/a różnych rodzajów zagrożeń cyfrowych (np. kradzież tożsamości, oszustwa)?

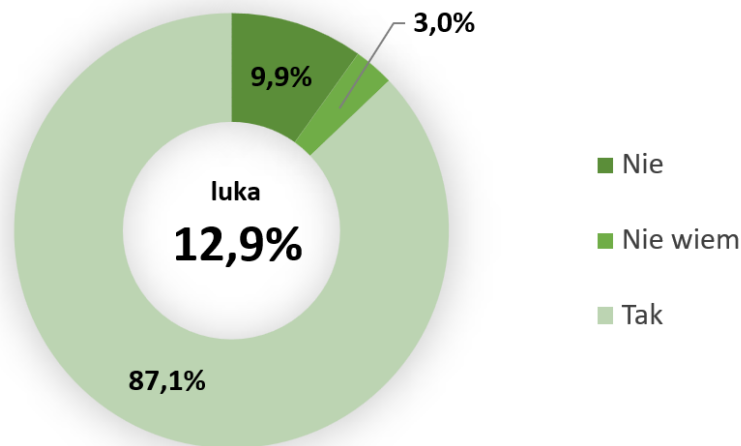
Czy jesteś świadomy/a różnych rodzajów zagrożeń cyfrowych (np. kradzież tożsamości, oszustwa)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	7	3,5%
Nie wiem	7	3,5%
Tak	188	93,0%
Razem	202	100%

62. Czy unikasz ryzykownych zachowań online (np. korzystanie z otwartych sieci Wi-Fi do transakcji finansowych)?

Deklarację unikania ryzykownych zachowań online (np. przy transakcjach finansowych) złożyła zdecydowana większość respondentów – aż 87,1%, co stanowi grupę 176 osób. Do braku takiej ostrożności przyznało się 9,9% badanych (20 osób), natomiast zaledwie 3,0% (6 osób) wyraziło niepewność.

Oznacza to, że łącznie tylko 12,9% ankietowanych nie potwierdza unikania ryzykownych zachowań on-line i stosowania profilaktyki bezpieczeństwa w tym zakresie.

Czy unikasz ryzykownych zachowań online (np. korzystanie z otwartych sieci Wi-Fi do transakcji finansowych)?

Czy unikasz ryzykownych zachowań online (np. korzystanie z otwartych sieci Wi-Fi do transakcji finansowych)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	20	9,9%
Nie wiem	6	3,0%
Tak	176	87,1%
Razem	202	100%

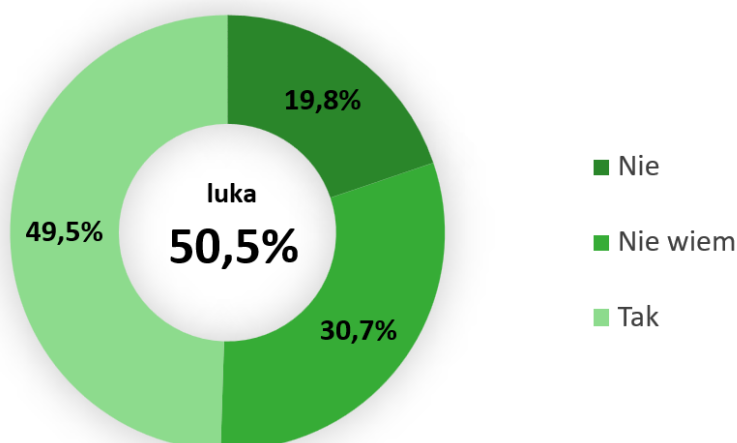
IX. Ochrona danych osobowych i prywatności

63. Czy wiesz, jak identyfikować podejrzane wiadomości e-mail (phishing, złośliwe oprogramowanie)?

Wiedzę na temat identyfikacji podejrzanych wiadomości e-mail (takich jak phishing czy zawierających złośliwe oprogramowanie) zadeklarowała blisko połowa respondentów – 49,5%, co stanowi grupę 100 osób. Wśród pozostałych badanych dominuje niepewność – aż 30,7% (62 osoby) wskazało odpowiedź „nie wiem”, natomiast 19,8% (40 osób) otwarcie przyznało, że nie posiada tej umiejętności.

Oznacza to, że ponad połowa ankietowanych (50,5%) nie potwierdza posiadania wiedzy w tym zakresie.

Czy wiesz, jak identyfikować podejrzane wiadomości e-mail (phishing, złośliwe oprogramowanie)?

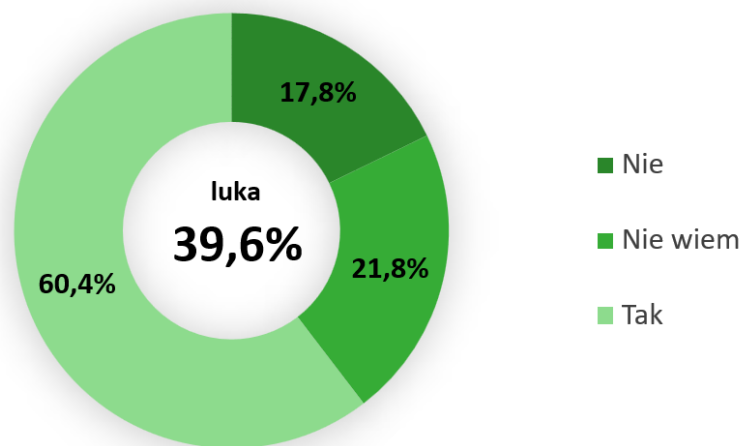

Czy wiesz, jak identyfikować podejrzane wiadomości e-mail (phishing, złośliwe oprogramowanie)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	40	19,8%
Nie wiem	62	30,7%
Tak	100	49,5%
Razem	202	100%

64. Czy wiesz jak stosować podstawowe zabezpieczenia podczas transakcji internetowych dla ochrony danych osobowych?

Wiedzę na temat stosowania podstawowych zabezpieczeń ochrony danych osobowych podczas transakcji internetowych zadeklarowało 60,4% respondentów, co stanowi grupę 122 osób. Wśród pozostałych badanych relatywnie wysoki odsetek – 21,8% (44 osoby) – wyraził niepewność, a 17,8% (36 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Czy wiesz jak stosować podstawowe zabezpieczenia podczas transakcji internetowych dla ochrony danych osobowych?

Z badania wynika, że łącznie 39,6% ankietowanych nie potwierdza wiedzy w tym zakresie.

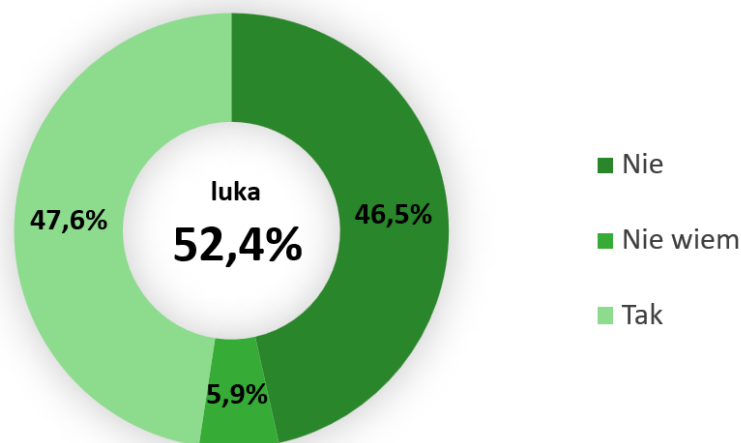
Czy wiesz jak stosować podstawowe zabezpieczenia podczas transakcji internetowych dla ochrony danych osobowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	36	17,8%
Nie wiem	44	21,8%
Tak	122	60,4%
Razem	202	100%

65. Czy potrafisz zabezpieczać dane osobowe innych osób, stosując odpowiednie procedury (np. hasłowanie plików/folderów)?

Umiejętność zabezpieczania danych osobowych innych osób (np. poprzez hasłowanie plików) zadeklarowało 47,6% respondentów, co stanowi grupę 96 osób. Grupa osób udzielających odpowiedzi przeczącej jest niemal identyczna liczebnie – wynosi 46,5% (94 osoby), natomiast 5,9% (12 osób) wskazało brak pewności.

Oznacza to, że łącznie ponad połowa ankietowanych (52,4%) nie potwierdza posiadania umiejętności w tym zakresie.

Czy potrafisz zabezpieczać dane osobowe innych osób, stosując odpowiednie procedury (np. hasłowanie plików/folderów)?

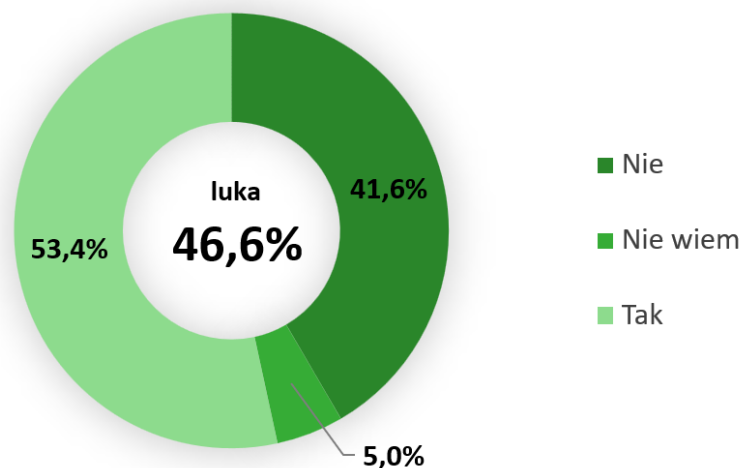
Czy potrafisz zabezpieczać dane osobowe innych osób, stosując odpowiednie procedury (np. hasłowanie plików/folderów)?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	94	46,5%
Nie wiem	12	5,9%
Tak	96	47,6%
Razem	202	100%

66. Czy jesteś otwarty na przeprowadzanie transakcji internetowych wyłącznie po zastosowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa?

Gotowość do przeprowadzania transakcji internetowych wyłącznie po zastosowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa zadeklarowało 53,4% respondentów, co stanowi grupę 108 osób. Uwagę zwraca jednak znaczący odsetek odpowiedzi przeczących – aż 41,6% badanych (84 osoby) nie potwierdziło przyjęcia takiej postawy. Niewielka grupa 5,0% (10 osób) pozostała niezdecydowana.

Oznacza to, że niemal połowa ankietowanych (46,6%) potwierdziła postawę charakteryzującą się brakiem gotowości do przeprowadzania transakcji internetowych wyłącznie po zastosowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa.

Czy jesteś otwarty na przeprowadzanie transakcji internetowych wyłącznie po zastosowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa?

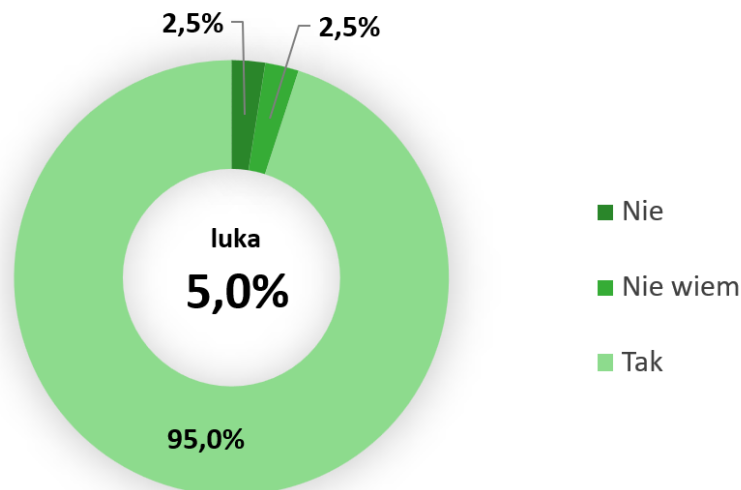
Czy jesteś otwarty na przeprowadzanie transakcji internetowych wyłącznie po zastosowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	84	41,6%
Nie wiem	10	5,0%
Tak	108	53,4%
Razem	202	100%

67. Czy wiesz, że wykonując czynności skarbnika przetwarzasz dane osobowe? (np. rozliczenia, składki)

Świadomość, że wykonywanie czynności skarbnika wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych (np. przy rozliczeniach czy zbieraniu składek), zadeklarowała większość respondentów – 95,0%, co stanowi grupę 192 osób. Odpowiedzi odmienne są marginalne: zarówno brak wiedzy, jak i odpowiedź przeczącą wskazało po zaledwie 2,5% badanych (po 5 osób).

Oznacza to, że łącznie tylko 10 osób (5,0% badanych) z całej grupy ankietowanych nie potwierdziło posiadania wiedzy w tym aspekcie.

Czy wiesz, że wykonując czynności skarbnika przetwarzasz dane osobowe?
(np. rozliczenia, składki)

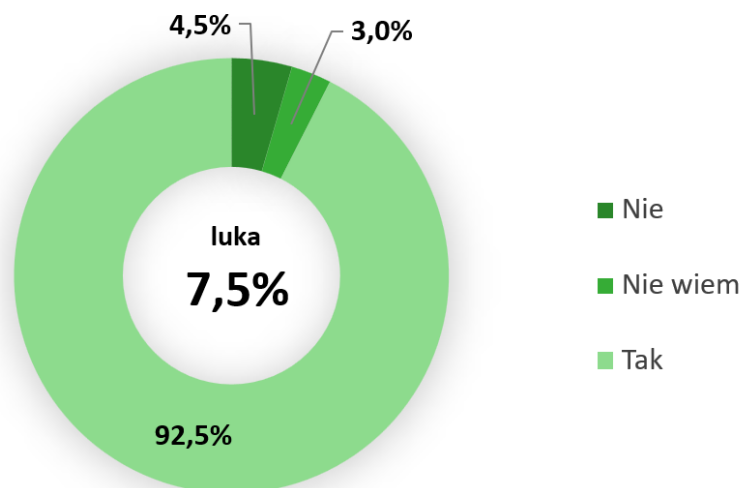
Czy wiesz, że wykonując czynności skarbnika przetwarzasz dane osobowe? (np. rozliczenia, składki)		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	5	2,5%
Nie wiem	5	2,5%
Tak	192	95,0%
Razem	202	100%

68. Czy potrafisz posługiwać się elektroniczną identyfikacją (np. Profil Zaufany, mObywatel) w kontaktach z urzędami.

Umiejętność posługiwania się elektroniczną identyfikacją (taką jak Profil Zaufany czy mObywatel) w kontaktach z urzędami zadeklarowała większość respondentów – 92,5%, co stanowi grupę 187 osób. Odpowiedzi świadczące o braku tej kompetencji są marginalne: jedynie 4,5% badanych (9 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej, a 3,0% (6 osób) wskazało brak pewności.

Oznacza to, że łącznie zaledwie 7,5% ankietowanych nie potwierdza posiadania umiejętności w tym zakresie.

Czy potrafisz posługiwać się elektroniczną identyfikacją (np. Profil Zaufany, mObywatel) w kontaktach z urzędami.

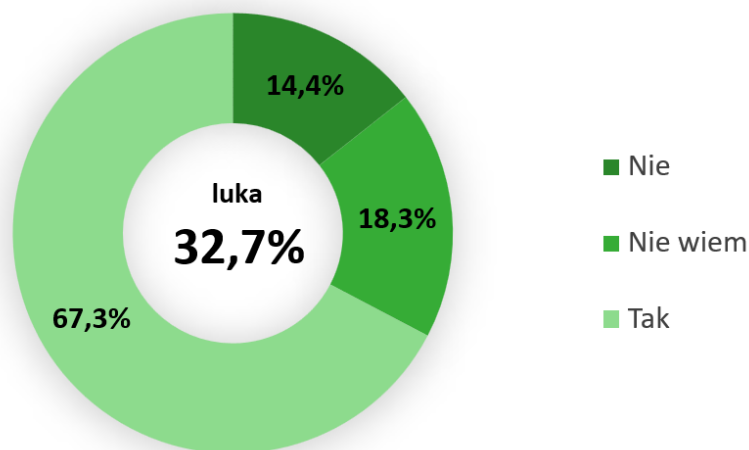
Czy potrafisz posługiwać się elektroniczną identyfikacją (np. Profil Zaufany, mObywatel) w kontaktach z urzędami.		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	9	4,5%
Nie wiem	6	3,0%
Tak	187	92,5%
Razem	202	100%

69. Czy jesteś chętny/a do sprawdzania ryzyka przed zezwoleniem stronom trzecim na przetwarzanie danych osobowych?

Chęć sprawdzania ryzyka przed zezwoleniem stronom trzecim na przetwarzanie danych osobowych zadeklarowała większość respondentów – 67,3%, co stanowi grupę 136 osób. Wśród pozostałych badanych relatywnie wysoki odsetek – 18,3% (37 osób) – wyraził niepewność, a 14,4% (29 osób) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy wnioskować, że łącznie niemal jedna trzecia ankietowanych (32,7%) nie potwierdza postawy charakteryzującej się gotowością do sprawdzania ryzyka przed zezwoleniem stronom trzecim na przetwarzanie danych osobowych.

Czy jesteś chętny/a do sprawdzania ryzyka przed zezwoleniem stronom trzecim na przetwarzanie danych osobowych?

Czy jesteś chętny/a do sprawdzania ryzyka przed zezwoleniem stronom trzecim na przetwarzanie danych osobowych?		
Odpowiedzi respondentów		
	[liczba]	[%]
Nie	29	14,4%
Nie wiem	37	18,3%
Tak	136	67,3%
Razem	202	100%

V. Identyfikacja kluczowych luk kompetencyjnych

W rozdziale V opracowania prezentujemy zestawienie kluczowych wyników analizy luk kompetencyjnych dla poszczególnych kompetencji cyfrowych Skarbników związkowych w dziewięciu kluczowych obszarach.

Celem tej części opracowania jest prezentacja kluczowych różnic między stanem pożądanym (opisanym w profilu kompetencji cyfrowych skarbników związkowych), a stanem faktycznym wynikającym z analizy poszczególnych kompetencji opisanej szczegółowo w rozdziale IV opracowania, stanowiących lukę kompetencyjną.

1. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych

Profil pożądaný: Poziom 4 (średniozaawansowany). Wyszukiwanie danych i treści w środowiskach cyfrowych, docieranie do nich oraz poruszanie się pomiędzy nimi (w tym: samodzielne organizowanie strategii wyszukiwania, znajomość narzędzi ochrony prywatności i mechanizmów finansowania treści).

- **Wiedza:** Wysoka świadomość mechanizmów finansowania treści (93,0%), metod wyszukiwania (92,6%) i wyboru wyszukiwarki (82,7%). Krytyczna luka występuje w znajomości narzędzi ochrony prywatności (40,6% respondentów nie zna lub nie jest pewna tych rozwiązań).
- **Umiejętności:** Respondenci sprawnie formułują zapytania (88,1%), jednak 36,6% wykazuje deficyt w zakresie zaawansowanego filtrowania i obsługi różnorodnych form prezentacji danych (np. grafiki, schematy) 37,1%.

- **Postawy:** Występuje znaczący opór przed stosowaniem narzędzi chroniących prywatność (49,5% luki), co stoi w sprzeczności z postawą „cenienia prywatności” wymaganą w profilu.

2. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych

Profil pożądaný: Poziom 3 (średniozaawansowany). Analiza, porównywanie i krytyczna ocena wiarygodności oraz rzetelności źródeł danych, informacji i treści cyfrowych. Analiza, interpretacja i krytyczna ocena danych, informacji i treści cyfrowych.

- **Wiedza:** Deklaratywna wiedza o istnieniu błędnych, bądź fałszywych treści jest wysoka (81,7%), ale tylko 31,2% badanych wie, jak przeprowadzić ich prostą analizę (luka na poziomie 68,3%).
- **Umiejętności:** Jest to obszar o największym deficycie. Aż 71,8% respondentów nie potrafi analizować wiarygodności i rzetelności danych cyfrowych, a 46,0% ma problem z identyfikacją i krytyczną oceną treści sponsorowanych.
- **Postawy:** Co trzeci badany (32,1%) nie wykazuje proaktywnej chęci weryfikacji dokładności/rzetelności informacji.

3. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi

Profil pożądaný: Poziom 3 (średniozaawansowany). Organizowanie, przechowywanie oraz odnajdywanie danych, informacji i treści w środowiskach cyfrowych. Organizowanie i przetwarzanie ich w ustrukturyzowanym środowisku

- **Wiedza:** 39,6% badanych wykazuje brak wiedzy o metodach organizacji plików w chmurze i na dysku. Podobnie 36,1% nie zna podstawowych

formatów plików cyfrowych. Dobrze oceniana jest tylko wiedza o tworzeniu kopii zapasowych - backupie (77,2%).

- **Umiejętności:** Prawie połowa respondentów (45,6%) nie potrafi zarządzać strukturą folderów i ma kłopot z wyszukiwaniem i organizowaniem informacji na urządzeniach (42,6%), również 45,6% ma trudności z pracą w różnych lokalizacjach (sieć, chmura).
- **Postawy:** Ponad połowa (52,9%) nie wykazuje chęci do systematycznego organizowania danych, co zagraża efektywności pracy i bezpieczeństwu danych/dokumentacji.

4. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych

Profil pożądaný: Poziom 3 (średniozaawansowany). Interakcja poprzez wykorzystanie różnego rodzaju technologii cyfrowych oraz rozumienie właściwych środków komunikacji cyfrowej dla danego kontekstu.

- **Wiedza:** 44,1% respondentów nie wie, jakie narzędzia komunikacyjne są odpowiednie w konkretnych sytuacjach, a 39,2% nie wie, że język komunikacji cyfrowej powinien być dostosowany do odbiorcy, użytego narzędzia i kontekstu.
- **Umiejętności:** Większość (56,5%) nie potrafi dostosować języka komunikacji do sytuacji, a 51,5% ma problem z samym wyborem i zastosowaniem właściwego narzędzia odpowiedniego do celu i okoliczności. 44% ankietowanych ma trudność z rozpoznaniem czy komunikuje się z chatbotem.
- **Postawy:** 46,1% badanych wykazuje brak otwartości na adaptację sposobu komunikacji pod potrzeby odbiorcy, a 51,1% nie stosuje narzędzi komunikacji cyfrowej odpowiednich do okoliczności i celu.

5. Dzielenie się informacjami i zasobami

Profil pożąany: Poziom 3 (Średniozaawansowany). Umiejętność dzielenia się z innymi osobami danymi, informacjami i treściami cyfrowymi poprzez użycie odpowiednich technologii cyfrowych.

- **Wiedza:** Połowa badanych (48,5%) nie zna i nie rozumie wpływu używanych powszechnie formatów plików na proces ich udostępniania.
- **Umiejętności:** 52,4% wykazuje lukę w umiejętności bezpiecznego udostępniania linków i plików, 49,0% nie potrafi sprawnie udostępniać ekranu/treści podczas spotkań online, a 50,5% nie potrafi samodzielnie dobrać i wykorzystać odpowiednich narzędzi do dzielenia się danymi i treściami.
- **Postawy:** 44,0% respondentów jest niechętnych do dzielenia się przydatnymi treściami z innymi członkami organizacji.

6. Netykieta

Profil pożąany: Poziom 3 (średniozaawansowany). Świadomość norm zachowania oraz właściwe postępowanie (know-how) podczas wykorzystywania technologii cyfrowych i interakcji w środowisku cyfrowym. Dostosowywanie strategii komunikacji do konkretnych odbiorców oraz świadomość różnorodności kulturowej i pokoleniowej.

- **Wiedza:** Bardzo niski poziom wiedzy o zasadach netykiety – 57,9% respondentów ich nie zna, a 34,6% nie zna znaczenia cyfrowych komunikatów niewerbalnych i nie wie, że należy dostosować język komunikacji cyfrowej do odbiorcy i kontekstu.

- **Umiejętności:** W zasadzie wszystkie wymiary umiejętności tej kompetencji wykazują wysoki poziom luki kompetencyjnej wśród respondentów, przykładowo 61,9% nie potrafi komunikować się zgodnie z zasadami netykiety, a aż 65,3% nie umie rozpoznać naruszenia tych zasad i podjąć kroków zaradczych.
- **Postawy:** 61,9% deklaruje empatię, co jest dobrym punktem wyjścia do budowy poprawnych zachowań, ale 38,1% ma trudności z jej wyrażaniem w formie/komunikacji cyfrowej.

7. Tworzenie treści cyfrowych

Profil pożądany: Poziom 3 (średniozaawansowany). Tworzenie i edycja treści cyfrowych w różnych formatach, zdolność ekspresji przy wykorzystaniu środków cyfrowych (w tym: samodzielne sporządzanie dokumentów finansowych, sprawozdań i pism urzędowych z zachowaniem czytelnej struktury i odpowiednich formatów).

- **Wiedza:** 59,9% respondentów deklaruje znajomość oprogramowania niezbędnego do sporządzania dokumentacji. Jednocześnie blisko połowa badanych (45,5%) wykazuje deficyt wiedzy w zakresie rozpoznawania podstawowych formatów treści cyfrowych oraz ich zastosowania.
- **Umiejętności:** Jest to obszar o istotnej luce praktycznej. Wszystkie elementy kompetencji w zakresie umiejętności wykazują wysoki poziom luki kompetencyjnej. Ponad połowa ankietowanych (53,0%) nie potwierdza biegłości w sporządzaniu dokumentów o czytelnej strukturze. Analogicznie 51,0% respondentów ma trudności z zachowaniem standardów układu treści w dokumentach urzędowych.

- **Postawy:** Odnotowano znaczący brak gotowości do aktywnego wykorzystywania narzędzi biurowych – 46,1% Skarbników nie wykazuje chęci stosowania edytora tekstu, czy arkuszy kalkulacyjnych w codziennej pracy.

8. Narzędzia służące ochronie

Profil pożądaný: Poziom 3 (średniozaawansowany). Umiejętność ochrony urządzeń i treści cyfrowych oraz rozumienie ryzyka i zagrożeń w środowisku cyfrowym. Wiedza dotycząca środków bezpieczeństwa i ochrony oraz należytego uwzględnienia wiarygodności.

- **Wiedza:** Skarbnicy wykazują wysoki poziom świadomości w zakresie zagrożeń (93,0%) oraz podstawowych środków ochrony (84,7%), ale 28,7% ankietowanych nie rozumie potrzeby regularnych aktualizacji systemowych dla bezpieczeństwa cyfrowego.
- **Umiejętności:** Wiedza teoretyczna nie przekłada się w pełni na kompetencje techniczne. 41,6% badanych nie potrafi zarządzać strategią tworzenia bezpiecznych haseł, a co drugi respondent (50,5%) nie posiada umiejętności samodzielnej instalacji oprogramowania zabezpieczającego. Pozytywnym wynikiem jest biegłość w obsłudze uwierzytelniania dwuskładnikowego (63,9% potrafi je aktywować).
- **Postawy:** Bardzo wysoka dyscyplina w zakresie unikania ryzykownych zachowań (87,1% unika np. otwartych sieci Wi-Fi przy transakcjach).

9. Ochrona danych osobowych i prywatności

Profil pożądaný: Poziom 3 (średniozaawansowany). Ochrona danych osobowych oraz prywatności w środowisku cyfrowym. Rozumienie, jak używać i udostępnić dane osobowe zapewniając sobie i innym ochronę przed szkodą.

- **Wiedza:** Niemal wszyscy skarbnicy (95,0%) mają świadomość, że ich praca wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych. Luka wiedzy występuje jednak w identyfikacji zagrożeń – co drugi badany (50,5%) nie potrafi rozpoznać wiadomości typu phishing.
- **Umiejętności:** Bardzo wysokie kompetencje w obszarze identyfikacji elektronicznej – 92,5% sprawnie posługuje się Profilem Zaufanym lub mObywatelem. Jednocześnie 52,4% respondentów nie potrafi zabezpieczyć danych innych osób (np. poprzez hasłowanie plików), co stanowi znaczącą lukę kompetencyjną i wydaje się być kluczowe w pracy Skarbnika.
- **Postawy:** Postawa ograniczonego zaufania jest umiarkowana – 67,3% sprawdza ryzyko przed udostępnieniem danych stronom trzecim, ale 46,6% badanych nie wykazuje pełnej gotowości do stosowania rygorystycznych środków bezpieczeństwa przy transakcjach, a 32,7% nie jest chętnych do sprawdzania ryzyka przed zezwoleniem stronom trzecim na przetwarzanie danych osobowych.

VI. Rekomendacje dotyczące obszarów kompetencyjnych Skarbników związkowych do dalszego wzmocnienia za pomocą szkoleń

Biorąc pod uwagę opis profilu kompetencji cyfrowych skarbników związkowych, opracowanego zgodnie z DigKom 2.2. oraz wyniki niniejszego badania, a także stwierdzone luki kompetencyjne, niniejszym prezentujemy obszary do wzmocnienia oraz propozycje interwencji szkoleniowych mających na celu zmniejszenie luki kompetencyjnej, uszeregowane wg kompetencji wymienionych w profilu kompetencji Skarbników związkowych, opracowanego zgodnie z DigKom2.2.

I. Przeglądanie, wyszukiwanie i filtrowanie danych, informacji i treści cyfrowych

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Niskie umiejętności zaawansowanego filtrowania oraz potrzeba pracy nad zmianą postaw – zmiana oporu przed stosowaniem narzędzi cyberhigieny.

Proponowana interwencja szkoleniowa: podniesienie umiejętności z tego zakresu poprzez aktywne ćwiczenia – warsztaty dotyczące m.in.: zaawansowanych technik filtrowania danych i informacji oraz trening z zakresu cyberhigieny i konfiguracji narzędzi chroniących prywatność podczas przeglądania treści cyfrowych.

II. Ocena danych, informacji i treści cyfrowych

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Niski poziom wiedzy z zakresu prostej analizy treści oraz niski poziom umiejętności krytycznej oceny i analizy treści oraz źródeł danych cyfrowych, potrzeba wzmocnienia postawy proaktywnej chęci weryfikacji dokładności informacji.

Proponowana interwencja szkoleniowa: szkolenie wzmacniające wiedzę z zakresu analizy treści oraz podnoszące umiejętności krytycznej oceny i analizy treści oraz źródeł danych cyfrowych, („Fact-checking” w pracy skarbnika) – praktyczne metody weryfikacji źródeł i rozpoznawania manipulacji informacyjnej oraz wzmocnienie postawy proaktywnej chęci weryfikacji dokładności/rzetelności informacji.

III. Zarządzanie danymi, informacjami i treściami cyfrowymi

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Niski poziom wiedzy z zakresu metod organizacji plików w chmurze i na dysku oraz niskie umiejętności organizacji i archiwizacji cyfrowej dokumentacji związkowej. Konieczność poprawy postawy i praca nad wzrostem chęci do systematycznego organizowania danych.

Proponowana interwencja szkoleniowa: szkolenie obejmujące zakres metod organizacji plików w chmurze i na dysku oraz ćwiczenia warsztatowe podnoszące umiejętności organizacji i archiwizacji cyfrowej dokumentacji związkowej. Praca nad wzmocnieniem postawy chęci do systematycznego organizowania danych.

IV. Komunikacja z wykorzystaniem technologii cyfrowych

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Brak wystarczającej wiedzy z zakresu jakie narzędzia komunikacyjne są odpowiednie w konkretnych okolicznościach, brak zrozumienia, że język komunikacji cyfrowej powinien być dostosowany do odbiorcy, użytego narzędzia i kontekstu. Brak elastyczności w doborze kanałów komunikacji i stylu wypowiedzi. Niski poziom otwartości na adaptację sposobu komunikacji pod potrzeby odbiorcy.

Proponowana interwencja szkoleniowa: szkolenie warsztatowe mające na celu podniesienie wiedzy i umiejętności z zakresu wyboru, zastosowania i dostosowania narzędzi komunikacyjnych i języka do okoliczności oraz odbiorcy. Warsztaty ukierunkowane na zmianę postawy na bardziej otwartą na adaptację sposobu komunikacji do potrzeb odbiorcy – dobór kanałów (np.: e-mail vs komunikator) oraz warsztaty z redagowania treści w celu efektywnej komunikacji.

V. Dzielenie się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Niski poziom wiedzy z zakresu wpływu używanych powszechnie formatów plików na proces ich udostępniania oraz deficyty umiejętności technicznych w obsłudze spotkań online i bezpiecznym transferze danych.

Interwencje szkoleniowe: szkolenie z wprowadzeniem wiedzy z zakresu wpływu używanych powszechnie formatów plików na proces ich udostępniania oraz praktyczne warsztaty z zakresu umiejętności obsługi spotkań online i bezpiecznego transferu danych. „Współpraca w środowisku np.: MS Teams/Zoom” – techniczne aspekty współdzielenia zasobów i zasady bezpiecznego transferu plików.

VI. Netykieta

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Niska wiedza z zakresu netykiety, w tym kultura komunikacji cyfrowej i brak umiejętności rozwiązywania konfliktów online oraz trudności z wyrażaniem empatii w formie cyfrowej.

Proponowana interwencja szkoleniowa: wprowadzenie w formie mini-wykładu/mini-seminarium z zakresu etyki i kultury zachowania w Internecie - omówienie standardów zachowań online, zapobieganie konfliktom cyfrowym i reagowanie na cyberprzemoc oraz proste ćwiczenia wdrażające zdobytą wiedzę w formie umiejętności i wzmacniające pożądaną postawę.

VII. Tworzenie treści cyfrowych

Deficyty - najważniejsze obszary do wzmocnienia: Niski poziom wiedzy z zakresu rozpoznawania podstawowych formatów treści cyfrowych oraz ich zastosowania. Brak biegłości w praktycznym tworzeniu formalnej dokumentacji. Niski poziom chęci stosowania edytora tekstu i arkuszy kalkulacyjnych w codziennej pracy.

Proponowana interwencja szkoleniowa: szkolenie warsztatowe - tworzenie czytelnych szablonów pism, formatowanie sprawozdań oraz kurs z zakresu niefinansowych aspektów sprawozdawczości (struktura dokumentu, czytelność przekazu) poprzedzone wprowadzeniem teoretycznym (część wiedza objęta kompetencją).

VIII. Narzędzia służące ochronie cyfrowej

Deficyty - Najważniejsze obszary do wzmocnienia: Wiedza teoretyczna nie przekłada się w pełni na kompetencje techniczne. Brak samodzielności w technicznym zabezpieczaniu urządzeń w pracy skarbnika i potrzeba podniesienia umiejętności zarządzania strategią tworzenia bezpiecznych haseł.

Proponowana interwencja szkoleniowa: praktyczne warsztaty z konfiguracji zabezpieczeń, menedżerów haseł, instalacja programów antywirusowych oraz trening reagowania na incydenty bezpieczeństwa.

IX. Ochrona danych osobowych i prywatności

Deficyty - Najważniejsze obszary do wzmocnienia: Brak praktycznych umiejętności rozpoznania wiadomości typu „phishing” oraz niskie poziom umiejętności operacyjnego zabezpieczenia wrażliwych danych członków związku. Potrzeba wzmocnienia postawy gotowości do stosowania rygorystycznych środków bezpieczeństwa przy transakcjach.

Proponowana interwencja szkoleniowa: szkolenie warsztatowe skierowane na ćwiczenia typu „Bezpieczny Skarbnik” – symulacje phishingu i metody szyfrowania dokumentacji (techniczne metody szyfrowania i hasłowania dokumentacji) oraz symulacje ataków phishingowych w celu poprawy czujności na podejrzaną korespondencję.

VII. Podsumowanie

Podsumowując wyniki przeprowadzonego badania, należy wskazać, że analiza luki kompetencyjnej skarbników związkowych, oparta na standardach europejskich ram DigComp 2.2, ukazuje złożony obraz kondycji cyfrowej tej grupy. Badanie jednoznacznie wskazuje na występowanie krytycznych luk w obszarach wymagających zaawansowanego krytycznego myślenia (ocena rzetelności danych), specjalistycznego bezpieczeństwa technicznego oraz profesjonalnej netykiety.

Najważniejszym wnioskiem płynącym z badania jest stwierdzenie specyficznego „paradoksu świadomości”: skarbnicy stanowią grupę wysoce świadomą zagrożeń oraz odpowiedzialności wynikającej z pracy w środowisku cyfrowym, jednak ich praktyczne umiejętności wykonawcze są w wielu kluczowych aspektach niewystarczające.

Przykładowo, podczas gdy aż 93% respondentów deklaruje znajomość ogólnych zagrożeń cyfrowych, to co drugi badany (50,5%) nie posiada kompetencji pozwalających na skuteczną identyfikację prób phishingu. Ta rozbieżność między wiedzą deklaratywną a realną biegłością operacyjną stanowi obecnie najpoważniejsze wyzwanie dla bezpieczeństwa zasobów informacyjnych i finansowych Związku.

Szczególnie niepokojące wyniki odnotowano w obszarze oceny danych, informacji i treści cyfrowych, gdzie zidentyfikowano lukę kompetencyjną na poziomie 71,8% w zakresie umiejętności analizy wiarygodności źródeł. Oznacza to, że zdecydowana większość skarbników może mieć trudności z krytyczną weryfikacją rzetelności dokumentów czy informacji pozyskiwanych z sieci, co w pracy finansowej jest kompetencją o znaczeniu strategicznym. Podobne deficyty

dotyczą obszaru komunikacji i netykiety – blisko 60% badanych nie zna zasad poprawnego zachowania w Internecie, a ponad 65% nie potrafi właściwie reagować na naruszenia norm w cyfrowej przestrzeni współpracy.

W kontekście nadchodzących zmian systemowych, największym wyzwaniem dla organizacji jest brak biegłości w tworzeniu profesjonalnych dokumentów cyfrowych oraz techniczne zabezpieczanie danych osób trzecich. Ponad połowa ankietowanych (53,0%) nie potwierdza biegłości w sporządzaniu dokumentów o czytelnej strukturze, a 52,4% nie potrafi samodzielnie zabezpieczyć przesyłanych plików, na przykład poprzez ich hasłowanie. Braki te stają się priorytetowym obszarem do rozwoju w obliczu planowanej na 2026 rok obowiązkowej obsługi faktur ustrukturyzowanych (KSeF), która będzie wymagała od skarbników pełnej biegłości w operowaniu na sformalizowanych danych elektronicznych.

W sferze zarządzania danymi odnotowano, że blisko połowa respondentów (45,6%) ma trudności z poprawną organizacją struktur folderów oraz sprawnym poruszaniem się między lokalizacjami na dysku a chmurą obliczeniową. Sytuację pogarsza fakt, że 52,9% badanych wykazuje niską motywację do systematycznego porządkowania zasobów cyfrowych, co bezpośrednio rzutuje na efektywność pracy biurowej i bezpieczeństwo archiwizacji dokumentacji związkowej.

Zidentyfikowana luka kompetencyjna wymaga odejścia od wykładów teoretycznych na rzecz szkoleń i intensywnych warsztatów praktycznych.

Priorytetem w ramach szkoleń powinno być wzmocnienie kompetencji weryfikacyjnych (fact-checking), praktyczna nauka zabezpieczania danych oraz standaryzacja tworzenia cyfrowej dokumentacji biurowej. Ważne jest wzmocnienie znajomości netykiety oraz zadbanie o ochronę powierzonych danych osobowych i prywatności. Program szkoleniowy nie powinien skupiać się tylko na teorii, lecz powinien kłaść szczególny nacisk na nabywanie praktycznych

umiejętności analitycznych oraz wdrożenie bezpiecznych standardów zarządzania zasobami informacyjnymi.

Działanie to pozwoli Skarbnikom przejść od pasywnej świadomości do aktywnego i bezpiecznego zarządzania majątkiem organizacji w erze cyfrowej transformacji.

Profesjonalizacja tych kompetencji pozwoli nie tylko zamknąć zdiagnozowane luki, ale także wzmocnić wizerunek Związku jako organizacji nowoczesnej i bezpiecznej cyfrowo.

VIII. Bibliografia

(EU-JRC) Vuorikari R, Kluzer S., Punie Y (2022) „DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens”. Wydawca: Komisja Europejska - Publications Office of the European Union, EUR 31006 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-48882-8, doi:10.2760/115376, JRC128415

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>

Vuorikari R, Kluzer S., Punie Y., (2022) wydanie polskie „DigComp 2.2 Ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli z nowymi przykładami wiedzy, umiejętności i postaw”. Ministerstwo Edukacji Narodowej, Fundacja ECCO, ISBN 978-83-947678-8-4

Marrelli, A. F., Tondora, J., & Hoge, M. A. (2005). Strategies for developing competency models („Strategie rozwoju modeli kompetencyjnych”). *Administration and policy in mental health*, 32 (5-6), str. 533–561. <https://doi.org/10.1007/s10488-005-3264-0>.

Oleksyn, T (2006) „Zarządzanie przez kompetencje” Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne (PWE), Warszawa.

Rada Europejska (2018) „Zalecenia odnośnie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie”, 22 maja 2018 r., ST 9009 2018 INIT, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01))

Whiddett, S. i Hollyforde, S. (2003) "Modele kompetencyjne w zarządzaniu zasobami ludzkimi". Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

Wood, R. i Payne, T. (2006) "Metody rekrutacji i selekcji pracowników oparte na kompetencjach" (ang. Competency Based Recruitment and Selection). Oficyna Ekonomiczna, Kraków.

IX. Załączniki

1. Ankieta badawcza.
2. Profil kompetencji cyfrowych skarbników związkowych NSZZ „Solidarność”,
lipiec 2025r.